

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 15, 1980

Nr. 241

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Anilionis vėl "moko" dekanus

(Tęsinys)

Igaliotinis trumpai palietė vai-
kų katekizaciją, tvirtindamas,
kad įstatymas, draudžias kateki-
zaciją, dar nepakeistas. Pagal Anil-
ionį "ekstremizmo" keliu pasukę
kunigai daro didžiulę žalą Bažny-
čiai, jie šmeižia žmonių myli-
mus kunigus (KGB kolaboran-
tus — red. pastaba) ir jiems rūpi
ne Bažnyčia, o politika.

Anilioniui labai užkliuvo Hel-
sinkio grupės narys kun. Bronius
Laurinavičius; piktinosi, kad "LK
Kronikos" 42 numeryje užstoja-
mąsiai Anilioniui — Anastazas Ja-
nulis, Povilas Buzas ir kt. Igalio-
tinio nuomone, Buzas kovojo ne
už religijos laisvę, o prieš valdžią.

RRT igaliotinis, už kurio nu-
garos stovi galinga KGB, drasi-
nosi, jog niekas jų "ekstremistų"
nebijoti, tik šiaip. — Bažnyčiai iš
jų jokios naudos. Jei Bažnyčia
piksis su valdžia, visiems bus blo-
gai — ir Bažnyčiai, ir valstybei.
Išvada — būtų teisinga, kad ir
Bažnyčia, ir valstybė vieninteliai
kovotų prieš "ekstremistus". Po
kalbio metu igaliotinis reikalavo,
kad patys dekanai nepažeidinė-
tų sovietinių įstatymų, ragino
nebijoti "ekstremistų", pergyve-

no, kad kas penktas jaunas kuni-
gas — "ekstremistas", pvz., kun.
Antanas Gražulis organizuoja
jaunimo susirinkimus. Igaliotinio
nuomone, jei iki šiolei nėra reli-
ginio žurnalo, tai irgi kalti "eks-
tremistai", ypač Tikinčiųjų teli-
sėms ginti katalikų komitetas.
Anilionis išklė mintį, jog į Ro-
mą studijoms reikia siųsti jaunus
kunigus, net patarė siųsti kan-
didatus, tarsi Bažnyčia galėtų
juos savarankiškai parinkti. Tik-
rumoje juos parenka KGB.

Po igaliotinio Anilionio pasi-
sakė kai kurie dekanai. Ukmėgęs
dekanas Danyla aiškina, kad nau-
jos parapijų sutartys su LDT vy-
domaisiais komitetais buvo su-
darinėjamos prievarta. Jurbarko
dekanas Buožius reikalavo, kad
mokyklose nebūtų skriaudžiami
tikintys mokiniai. Radviliškio kle-
bonas Vaičeliūnas skundėsi, kad
labai trūksta maldaknygių; rei-
kalų kas metai jų išleisti.

Per visą pokalbį Anilionis nė-
rėsi iš kailio, norėdamas dekanus
įtikinti, jog būtų viskas labai ge-
rai, jei po kojomis sovietinei val-
džiai nesimaišytų "ekstremistai".

(Bus daugiau)

STUDIJA IŠKELIA IMIGRANTŲ VERTĘ

Naujieji ateiviai Amerikai naudingi

Washingtonas. — JAV vyriausybė paskyrė Floridai daugiau lė-
šų pabėgėlių reikalams. Pasku-
tinis pabėgėlių antplūdis iš Ku-
bos sukėlė visose Amerikoje nei-
giamą žvilgsnį į imigrantus. Pu-
erto Ricos vietinė valdžia net
kreipėsi į teismą, sužinojusi, jog
planuojama perkelti dalį kubie-
čių iš Floridos į tą salą. Kalifor-
nijoje, kur įsikūrė daugiau pabė-
gėlių iš Pietryčių Azijos, vietini-
ai kalba, jog kai kurie Laos ar
Kambodijos bėgėliai gaudo apy-
linkėje maistui kates ir šunis.

Lyg atsiliepdama į įvairius gan-
dus ir kaltinimus, speciali komi-
sija imigracijos ir pabėgėlių klau-
simams paskelbė studiją, kuri,
pasiremama statistika, įrodo, jog
imigrantai Amerikai tik davė
naudos, o niekad nebuvo našta
valstybei. Prof. Paul Schultz iš
Yale u-to ir Julian Simon iš Illi-
nois u-to rašo, jog imigrantai,
patikrinus, kiek jie gavo iš vyriausybės įvairių šalpų, kiek sumo-
kėjo mokesčių, kiek pasiekė moks-
lo ir kiek uždirbo pinigų, rasta,
jog vidutinis imigrantas Ameri-
kos mokesčių mokėtojas buvo
nepaprastai geras investavimas.

Pradžioje imigrantų uždarbiai
yra žemi, kol jie apsiprant nau-
jame krašte, tačiau po 10 metų,
kaip tvirtina ekonomistai, viduti-
nis imigrantas pasiseja vietiniui
ir susilygina, o dar vėliau pralenkia vidutinius amerikiečius.
Imigrantai nuo pat pradžios dau-
giau moka mokesčių, negu nau-
doja valstybės šalpų ar kitiems
patarnavimams skiriamų lėšų.
Būdami dažniausiai jaunesnio am-
žiaus, imigrantai turi nedideles
šeimas ir mažiau naudoja vie-
šomis mokyklomis ar socialinio
draudimo paslaugomis.

Toliau profesorai nurodo, kad

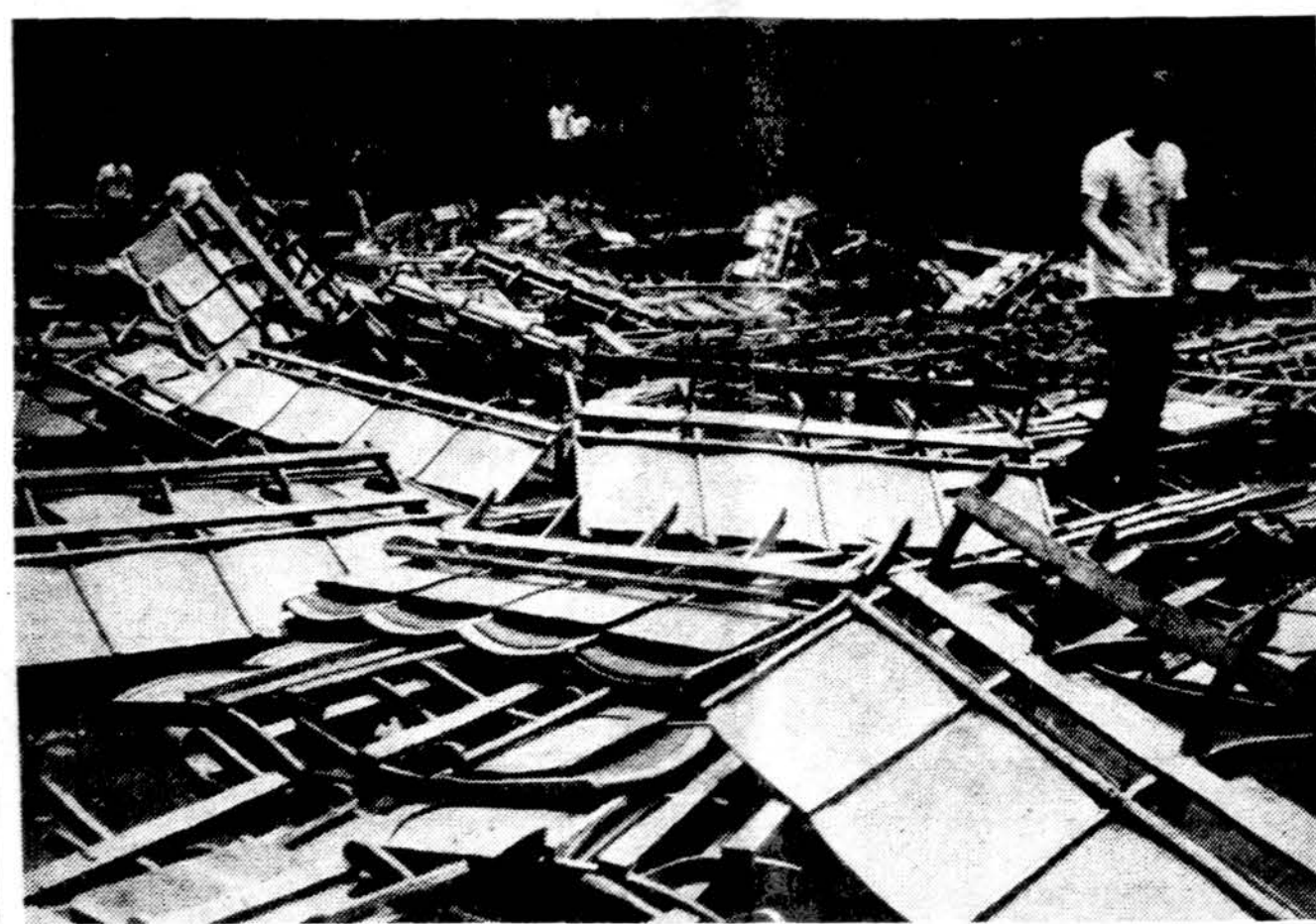
imigrantai ir savo šalyse išsiki-
ria ambicijomis, darbštumu,
veržlumu. Ši prielaida derinasi ir
su pirmiaisiais JAV imigrantais
iš pirmųjų kolonijos dienų. Ko-
lonistai, pionieriai visose karto-
se būdavo daugau pasitikę savos
jėgos, daugiau linkę į nuotykių
ieškojimą už tuos, kurie likdavo
savo gimtinėse. Tarp žmonių,
kurie keliauja per savo sienas į
užjūrius, turtuliai ir aristokratai
mažai atstovaujami, dominuoja
talentais.

Manoma, kad ši studija padės
pataisyti Amerikoje paplitusią
tendenciją iš aukšto žiūrėti į sve-
timalius. Ši tendencija yra ryški
Naująjame pasaulyje, kur iš tie-
sų vietiniai gyventojai, čiaginiai
— indėnai sudaro tik labai mažą
gyventojų dalį, sakoma studijos
pabaigoje.

Australijos rinkimai

Sydneyje. — Australijoje ši
šeštadienį įvyks naujo parlamen-
to rinkimai. Baigiasi gan pikta
kampanija, kurioje opozicijos dar-
biečių partija kritikavo dabarti-
nės premjero Malcom Fraser vy-
riausybės ryšius su Amerika. Bu-
vo puolamas vyriausybės leidi-
mos Amerikos karo aviacijos lėk-
tuvams naudotis aviacijos bazė-
mis ir karo laivams leidimas susi-
stoti Australijos uostuose.

Opozicijos vadas William Hey-
den žada kovoti prieš nedarbą,
siūlo užšaldyti dabartines gazo-
linio kainas ir žada numušiti pa-
jamų mokesčius. Viešosios opini-
jos tyrimai rodo, kad vyriausybė
atsilikusi nuo opozicijos 49-51
nuosimčiai. Dabartiniame par-
lamente Fraserio koalicija turi
48 vietų daugumą. Manoma, kad
ji gali sumažėti.

Apie 9,000 jaunuolių turėjo koncertą Milwaukee mieste. Keliasdešimt žmonių buvo sužeisti, jų tarpe du orkestro nariai, 8 policininkai. Suimta 160 triukšmadių, daugiausia už narkotikų vartojimą. Nuotraukoje salės vaizdas po koncerto. Policijos vadas reikalauja, kad mieste tokių koncertų daugiau nebūtų.

UŽDARO LENKIJOS UNIŲ CENTRĄ

Visą veiklą perims naujosios unijos

Varšuva. — Lenkijos profesio-
nių sąjunga centrines tarybos
sekretorius Mieczysław Grad pas-
kelbė, kad taryba likviduojama.
Komunistų partija greit paskirs
likvidacinę komisiją, kuri užbaigs
unijų federacijos veiklą. Apie
150 tarnautojų jau paleisti, per-
kelti į kitus darbus. Unijų centras
likviduojamas, nes atskiros
unijos, kurios priklausė šiai federa-
cijai, išstojo, kai buvo pradėtos
organizuoti nepriklausomos, nuo
partijos laisvos unijos, susijungusios
"Solidarumo" grupėje. Jai
šiuo metu priklauso 49 darbi-
ninkų organizacijos su 7 milijonu
nais narių.

Naujųjų unijų centro vadas
Lech Walesa paskelbė, kad jo
komitetas neplanuoja naujo strei-
ko, kaip Lenkijoje sklinda gandai.
Paskutinis "ispėjamas streikas"
buvo spalio 3 d. "Solidarumo"
centras neragins savo narių pa-
didinti darbo našumą, nors vy-
riausybė kasdien skelbia raportus
apie ekonominius sunkumus ir
smunkančią gamybą. Kai vyriausybė
įvykdys savo pažadus, duos
tuo metui unijoms streiko metu,
tuomet unijos pasistengs įtikinti
tik savo narius, kad reikia kelti
darbo našumą ir gamybą, paskę
Walesa.

Senujų unijų centro sekreto-
rius Grad pabrėžė, kad senujų
unijų centro administruotos
atostogų programos, įvairūs drau-
dimai ir kiti klausimai bus per-
leisti naujųjų unijų administra-
cijai, nors anksčiau valdžios pa-
reigūnai gsdino darbininkus,
kad naujųjų unijų steigimas
panaikins įvairias senujų unijų
prizužėtas privilegijas ir progra-

Kinų alaus dėžės Irano uoste

Bagdadas. — Užsienio kores-
pondentai, aplankę irakiečių už-
imtą Khorramsharo uostą, nuste-
bo pamatę krantines sandėliuo-
se sukrautas alaus iš Kinijos dė-
žes. Po revoliucijos Irane už-
drausta vartoti alkoholinius gė-
rimus, tačiau, matyt, Iranas alų
dar importuoja.

Užsienio prekiniai laivai dar
stovi kovų apsuptyje, kai
kurie apdegę, sužaloti artilerijos
sviedinių. Irako kareiviai budi
uosto krantinėje, dažnai plėšda-
mi laivų paliktas dėžes.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar Washingtono prasi-
dėjo Viduriniųjų Rytų derybų
sesija. Dalyvauja Izraelio vidaus
reikalų ministris Josef Burg,
Egipto užsienio reikalų min.
Kamal Hassan Ali ir JAV tarpi-
ninkas Sol Linowitz.

— Turkijoje fanatiškų mu-
sulmonų šeši vyrai pagrobė ke-
leivinį lėktuvą su 148 žmonėmis.
Turkų speciali komanda puolė
lėktuvą ir įkaitus išvadavo, nors
buvo žuvusių.

— Kubos vyriausybė paskelbė
paleidžianti 37 Kubos kailė-
muose laikomus amerikiečius, nu-
teistus už lėktuvų grobimą, nar-
kotikų prekybą, nelegalų įva-
žiavimą. Kuba paneigė gandus,
kad šiuo paleidimu Kuba nori
padėti prezidentui Carteriui lai-
mėti rinkimus.

— NBC News ir AP agentū-
ros opinijos tyrimai parodė, kad
Reaganas šiuo metu gautų 42
nuoš. balsų, prez. Carteris — 35
nuoš. ir Andersonas — 10 nuoš.

— Konservatorių partijos su-
važiavimą Britanijoje trukdė apie
4,000 socialistų darbininkų par-
tijos sukiesta demonstracija, par-
testavusi prieš bedarbių eilių
didėjimą. Premjerė Thatcher ža-
dėjo kovoti su nedarbu.

— Zairės vyriausybė paneigė
žinią, kad iš jos teritorijos Ugan-
da puolė buvusio diktatoriaus
Idi Amino kariuomenė.

— Šiaurės Korėjos diktatoriaus
Kim Il Sung sūnus komunistų
partijos kongrese buvo išrinktas į
svarbų komitetą. Manoma, kad
diktatorius Kim ruošiasi palikti
įpėdinį — savo sūnų.

— Vakarų Berlyne baigėsi il-
gai trukęs teroristų teismas, nutei-
sęs už 1975 m. įvykusių politikų pa-
grobią šešis kairiuosius teroris-
tus kalėjimu iki 15 m.

— Baigiamos Amerikos dery-
bos su Kinija, kuri pirkas kasmet
6 — 9 mil. tonų javų.

— Sovietų laikraštis "Trud"
skelbia, jog iš erdvės sugrįžę po
185 dienų kosmonautai pridėjo
svorio. Lakūnas Popov pasunkė-
jo 6 svarais, o Rjumun — 11 sva-
rų.

— Filipinų valdžia paskelbė,
kad teroristai bus baudžiami mir-
ties bausmėmis.

— Parlamento nariai. Gyventojų
skaiciavimą Turkija vykdo kas
penkeri metai. Po paskutinio, gy-
ventojų buvo 40,3 milijonai, o
dabar laukiama apie 45 mil.

Irakas apsupo Abadano miestą

Karas daugiausia pakenkė Brazilijai

Bagdadas. — Irako šarvuočių
brigados veržiasi į Iraną per Ka-
runo upę, kurią pereina keturiais,
naujai permestais, pontoniniais
tiltais. Irano refineries miestas
Abadanas apsuptas, daugomas
sunkiųjų Irako artilerijos pabū-
kų. Irano artilerija ir helikopte-
riai bando sustabdyti irakiečių
žygį. Sakoma, kad mūšyje dėl
Abadano bus daug žuvusių ir
sužeistų. Irakas numušė du Ira-
no helikopterus.

Toliau į šiaurę Irako artileri-
ja jau apšaudė Ahwazo miestą,
Khuzestano provincijos sostinę.
Irakiečiai susprogdino naftos
vamzdžių liniją ir pompavimo
stotį. Subombarduota Ahwazo
elektros jėgainė ir skysto kuro
sandėliai. Irano žiniomis, Irakas
prarado penkis sovietų gamybos
Mig lėktuvus, kurie vėl bandė
pulti Khargo salą Persijos jlan-
koje.

Britų korespondentas paskel-
bė per BBC radiją, kad praėjusią
savaitę "beveik" okupuotame
Khorramshahre iraniečiai dar
šaudė iš dviejų miesto centre
esančių pastatų, kurių nesugri-
vė artilerijos ir tankų ugnis. Pa-
statai esą prie svarbaus miesto
tilto per tą pačią Karuno upę, to
dėl Irako kareiviai negali tilto
naudotis.

Iš Izraelio pranešama, kad
ministrų kabineto posėdis buvo
skirtas Irako — Irano karo reika-
lams. Ministrus apšvietė kari-
nės žvalgybos viršininkas gen. Ye-
hoshua Saguy. Jis nurodė, kad
sovietai remia abi kariaujančias
puses. Daug rūpesčių izraeli-
tams sukelia nauja sovietų su-
tartis su Sirija. Manoma, kad si-
rai leis sovietams naudotis savo
Latakijos ir Tarso uostais Vidur-
žemio jūroje, Sirijos prezidentui
Assadui grįžus iš Maskvos, ten
dar pasiliko sirų gynybos minis

Taikos premija — argentiniečiui

Oslo. — Nobelio premijos ko-
mitetas paskyrė Taikos premiją
argentiniečiui kovotojui už žmo-
gaus teises, architektui ir skulp-
toriui Adolfo Perez Esquivel, 49
m. amžiaus. Jis vadovauja Tai-
kos ir Teisingumo organizacijai,
kuri darbuojasi ne tik Argentino-
je, bet visur, kur valdo karinės,
dešiniųjų vyriausybės. Jo įsitiki-
nimai paremti ne tik katalikų,
bet ir Gandhi filosofija. Perez Es-
quivel daug veikia vadinamą "dee
aparecidos", dingusiųjų asmenų
bylose. Argentinoje jis buvo ka-
lintas, muštas ir kankintas. Daž-
nai jam uždedamas namų areš-
tas.

Sovietų laivai su Irako vėliava

Tel Avivas. — Izraelio žvalgy-
bos žiniomis, penki sovietų preki-
niai laivai, atvykę su ginklais Ira-
kui į Jordano uostą Aqaba, turė-
jo iškelti Irako ar Jordano vėlia-
vas. Ginklai Irakui gabenami iš
kariuomenės sandėlių Etiopijoje
ar Pietiniame Jemene. Sovietų
spauda paneigia šias žinias, nes
jos supykintų Iraną, kuriam ne-
patinka ir sovietų flirtavimas su
Jordanu. Maskva bando išlaikyti
gerus santykius su kariaujan-
čiom šalim, tačiau gali susipyk-
ti su abiem, rašo Beirut laikra-
stis. Libane prasidėjo kovos tarp
Irako rėmėjų ir Irano draugų.

Disidentui davė leidimą išvykti

Maskva. — Sovietų valdžia su-
tiko išleisti vieneriems metams į
Vak. Vokietiją rašytoją ir litera-
tūros istoriką Lev. Kopelevą ir
jo žmoną, rašytoją ir kritikę Ra-
isą Orlovą. Jiedu buvo išmesti
iš rašytojų draugijos ir iš komu-
nistų partijos. Viena Kopelevų
dukutė Maja nuo 1974 m. gyve-
na Amerikoje su savo vyru Pa-
veliu Litvinovu, garsaus užsie-
nio reikalų komisaro Maksimo
Litvinovo anūku.

Kopelevas pasakė koresponden-
tams, kad jis V. Vokietijoje nepa-
siliks, nes Maskvoje gyvena trys
dukros. Kopelevas, Kijeve gimęs
žydų, karo metu buvo politru-
kas armijoje, vėliau 9 metus pra-
leido Sibire.

Kaspijos jūra bėga iš Irano

Maskva. — Daug užsieniečių
inžinierių, technikų, korespon-
dentų, diplomatų šeimų iš Ira-
no, prasidėjus karo veiksmams,
išvažiuoja per Sovietų Sąjungą.
Uždarius Teherano aerodromą,
o keliolinks per Tabrizą ir Tur-
kiją tapus pavojingom, užsienie-
čiai rado naują kelią per Kaspi-
jos jūrą.

Gavę sovietų vizą, keleiviai va-
žiuoja į kurortinį Bandar i En-
zeli miestą, prieš revoliuciją va-
dintą Pahlevi, iš ten laivais ke-
liauja į Baku, 225 mylias į šiau-
rę. Čia sovietų pareigūnai parū-
pina viešbučius, susisiekimo prie-
mones kelienei į Maskvą.

KALENDORIUS

Spalio 15 d.: Antikas, Teresė
Avil, Gailiminas, Ina
Spalio 16 d.: Galas, Jadvyga,
Gudigirdas, Dova
Saulė teka 7:01, leidžiasi 6:11.

ORAS

Debesuota, gali lyti, tempera-
tura dieną 65 l., naktį 45 l.

SKALTYBĖS Kleivas

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOYĖ

Redaguoja skn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Telefonas 476-7089

SUVAŽIAVIMAS „DIENOS — DOVANOS“

Sename jėzuitų vienuolyno pastate, kaip kokioje ramybės tvirtovėje, triukšmingame Clevelando priemiestyje, penktadienį, rugsėjo 26-tą, rinkosi skautininkės ir vyr. skautės židinietės suvažiavimui. Džiaugsmingi „Labas!“ skleidėsi po parką ir pastatą iki vėlyvos nakties, ypač atvažiuavus autobusui iš Čikagos. Senasis vienuolis tik lingavo galvą ir šypsojosi. „Neringos“ tunto tuntininkė s. Stefa Gedgaudienė visas sutiko su tokiais pat ramiais šypsniais ir žodžiais. Šeštadienį, ankstyvą rytą, visas, vos tik sumigusias, negailėtingai prikėlė varpų muzika. Viena sesė pareiškė: „Nuo dabar nemėgsiu varpų!“ Tačiau reikėjo ar patinka, ar nepatinka skubėti, nes pradedo intensyvi programa. Suvažiavimui parinktas prasmingas pavadinimas „Dienos — Dovanos“. Laikas yra didžiausia Dievo dovana, todėl yra labai svarbu, kaip ji su-naudojama. Vadovaujantis ta mintimi buvo sudaryta suvažiavimo programa ir paskaitos, liečiančios šių laikų moterį ir mergaitę. Nustebom, kai atidaryme susirinko arti šimto sesių, nakties metu neatrodė juk tiek daug suvažiavusių. Clevelando Skautininkų Draugovės vardu visas pasveikino s. Jadvyga Budrienė, pakviesdama jaustis kaip namuose šiame „Marijos Pečkauskaitės dvare“, arčiau susipažinti ir viena kitą pamilti. Buvo įneštos vėliavos, susikaupta prisimenant mirusias seses, sugiedotas Lietuvos Himnas ir sukalbėta invokacija. V.s. Stefania Radzevičiūtė, mums visoms duodama pavyzdį, kad skautininkė visada jauna ir pajėgi, padėkdamas J. Aisčio eilėraštį „Mano Giminė“. Sveikino sesės s. Regina Smolinskienė, skautininkių skyriaus vadovė, ir ps. Valė Plepienė, vyr. sk. židinietė vadovė. Trumpa poetiška žodelė tarė Vyriausia Skautininkė v.s. Irena Kerelienė. Ji mums priminė, kad gyvenime turime daug dovanų, tik mieste nuolat būti nuosirdžios, vėl pradame džiaugtis. Už daug ką pasiliekame skolingos. Vyriausia Skautininkė pabrėžė, jog klaidinga galvoti: „Savo dalį jau atlikau“. Skautininkė niekuomet nėra pasenusi ir visuomet yra labai reikalinga lietuviškajai skautijai.

Pirmoji dovana buvo v.s. Juozo Vaišnio, S.J., paskaita: „Ivairios apraiškos šių dienų Bažnyčioje“. Per trumpą laiką Bažnyčioje yra įvykę tiek daug pasikeitimų, ne viena iš mūsų jaučiamės svetimos savoje parapijoje, todėl ši tema mums buvo aktuali ir su įdomumu laukėme kun. Vaišnio paaškinimų. Jis pradėjo nuo priežasčių, kodėl Bažnyčioje tie pakeitimai įvyko. Prieš II Vatikano Susirinkimą buvo „atidaryti langai ir durys“. Prieš buvo apsiribota nuo kitų religijų, pabrėžta, kad esame katalikai, o dabar yra svarbesnė krikščionybė. Ateityje gal ir bus taip, kaip Kristus pranašavo: „Viena aš ir vienas ganytojas“. Taigi rodoma daug daugiau tolerancijos kitoms religijoms. Praeitę žmogaus santykiai su Dievu buvo labai asmeniškai, o dabar yra svarbus socialinis aspektas. Tam tikslui buvo reformuota liturgija, pvz., šv. Mišių metu pasisveikindami pareiškiame, jog visi esame broliai. Anksčiau visur buvo keliamas autoritetas, dabar svarbi individo sąžinė. Kiekvienas jaučia, kad turi daryti kas gera ir vengti kas bloga. Žmogus privalo ugdyti savo sąžinę, ieškoti tiesos. Tam yra būtina Bažnyčia, nes dažnai klystama iš nežinojimo ir savo elgesio grįžtama į primityvius laikus, taip pat klystama pasekmėje blogo auklėjimo. Toliau kun. Vaišnis atsakė į visą eilę klausimų, jam pateiktų iš anksto raštu: apie skyrybas, naujus sąjūdžius, kodėl kunigams neleidžiama vesti ir, žinoma, kodėl moterims neleidžiama būti kunigais. Buvo įdomus ir mums priimtinas kun. Vaišnio atsakymas: „Jei moteris žmogus, tai gali būti ir kunigas“. Gaila, nebuvo laiko klausimų paklausti gyvu žodžiu, bet turbūt kun. Vaišnis taip norėjo, nes kalbėjo maždaug valandą su puse, o davė tik penkias minutes klausimams, nors patioje pradžioje pareiškė, kad jis tarp sesių gerai jaučiasi, nes augęs tarpe seserų. Tačiau jo paaškinimai apie šių laikų Bažnyčią buvo logiški ir mums suprantami, valgydamos pietus nesiliovėme diskutavusios ir, nors privačiai, išreiškėme savo nuomonę.

Antra dovana: tautodailės paroda. Atlanto rajono sesės visą naktį dirbo, kad išdėstytų skaityklos kambaryje ekspoziciją. Ant sienų sukabino

Skautų seserijos skautininkų ir vyr. skautų židinietų suvažiavimo Clevelande dalyvės. Nuotr. V. Bacevičius

audinius, juostas, medines lėkštes, ant langų iš virvių ristus darbelius, ant stalų ištiesė takelius, juostas, išdėliojo medyje išdegtus darbus, keramiką. Skaitykla pavirto į seklyčią ir čia įėjus prisiminė dainos žodžiai: „Ausk, sesule, negailėk rankelių“. Tai keturių sesių, kartu ir kraujo seserų, darbo vaisius: s. Audronės Barytės, v.s. Ramutės Česnavičienės, s. Mildos Kvedarienės ir v.s. Gilandos Mato-nienės. Jas pristatė v.s. Lilė Milukienė paaškindama, kad šios seserys ne tik domisi tautodailės menu, bet ir pačios ją kuria. Tai buvo ypač ryškų juostų raštus ir spalvų derinius, kaip pvz., vaivorykštę juosta. Originalios taip pat

Skautų seserijos vyriausioji skautininkė Irena Kerelienė kalba skautų suvažiavime, Clevelande. Nuotr. V. Bacevičius

buvo iš virvių surištos koplytėlės ir varpinės. Visos atkreipė dėmesį į virvines kaukes. Tokių tikrai dar niekad neteko matyti!

Trečia dovana, tai v.s. Danutės Eidukienės paskaita: „Mes ir lietuvių kalba šiandien“. Kiekvienai vadovė, kuri dirba su jaunimu, jį lietuvių kalbos nemokėjimas kelia nuolatinį rūpestį, o ir tai, kuri neaktyvi, šis reikalas visada yra svarbus. Prieš pradėdama sesė Eidukienė pasiguodė, kad šia tema kalba šįmet jau trečią kartą skautų vadovams ir nenorinti pasikartoti (gal tas faktas, kad trečią kartą, parodo kokia aktuali ši tema), todėl jai buvę sunku pasirošti. Sesės Eidukienės priėjimas prie lietuvių kalbos mokymo prob-

lemos buvo tikrai įdomus. Ji paklėstė visai iš kito taško negu mes esame pratę. Pirmą, šeimoje ir mokykloje yra sumažėjusi ugdymo įtaka. Nei viena nei kita institucija iš tikrųjų nesistengia vaikų auklėti. Antra, dabar yra visur perteklius dirbtinų, negyvyt žodžių: televizija, radio. Gyvenimas pilnas reklamų. Žurnaluose straipsnių randi tik dešimtametį puslapį. Žodis sumenko ir prarado savo reikšmę dėl jo pertekliaus. Vaikai liekasi neprašalinti ne tik tėvų, bet dažnai ir senelių. Tai ypač kenkia lietuvių kalbos mokymui, nes kalbėti geriausia išmokstame per gyvą žodį. Išsisklaidžius toli vieniems nuo kitų ir tas lietuviškas gyvenimas pasidarė neįdomus. Skaitytojams, kad mokyklinio amžiaus lietuvių yra 8,000, o liutuanistinės mokyklų lanko tik virš 2,000. Yra skaudu kai liekasi tiek daug lietuviškai neprašalinti vaikų. Sesė Eidukienė siūlė, kad mes pasidarytume Valandą lietuvių kalbai daraktoriais ir užmiesčiuose mokyklose lietuvių kalbą, nors mažuose rateliuose. Taip pat ji siūlė skautų vadovus siųsti į liutuanistikos kursus Kente, arba vadovams specialius lietuvių kalbos kursus organizuoti. Ši jos mintis susilaukė suvažiavusiųjų tarpe pritarimo. Visoms buvo aišku, jog jauniems vadovams yra būtina gilintis. Kun. Vaišnis plačiau apie kursus Kente papasakojo. Atrodė, kad juose dalyvaujantis jaunimas tikrai rimtai dirba ir išvažiuoja pilni entuziamo savai kalbai puoselėti. Šia mintimi ir buvo baigtas pašnekesys.

Liūda Rugienienė
(Bus daugiau)

SKAUTININKAS SAULAITIS, SR CHICAGOJE

V.s. Antanas Saulaitis, Sr., apgalėjęs jį ištikusią ligą, prieš trejetą savaitių atvyko Chicago ir apsigyveno savo dukros Marytės namuose. Jį rūpestingai globoja dukra, žentas ir sūnus kun. Antanas.

Visą gyvenimą buvęs ypatingai veiklus ir judrus, v.s. A. Saulaitis šiuo metu juda vežimo kėdės pagalba. Nuosirdžiai džiaugiasi aplankomas. Neseniai jį aplankė LSS Tarbos pirmininkas v.s. Sigitas

Miknaitis rado ligonį geroje nuotaikoje ir gyvai besidomintį lietuviško ir skautiško gyvenimo aktualijomis. Skautininko A. Saulaitio apsigyvenimo Chicagoje žinia, be abejo, pradžiugins jo draugus ir plačiąją Chicago skautišką šeimą, kuri jam linki sveikatos ir tikisi ateityje jį matyti savo tarpe. Kad nenuvarginti ligonio staigiu gausiu apsilankymu, būtų pageidautina prieš vykstant apie tai pasiinformuoti telefonuojant dukrai.

AUŠROS VARTŲ TUNTO SUEIGA

Aušros Vartų skautų tunto iškilminga sueiga įvyks sekmadienį, spalio 19 d. Jaunimo centro mažojoje salėje. Šv. Mišios 9:30 val. ryto. Po pamaldų įvyks tunto vadovybės pareigomis pasikeitimo sueiga. Visos sesės dalyvauja pilnose ir tvarkingose uniformose. Dalyvavimas privalomas. Visos buvusios vadovės ir sesės bei tunto sesių tėveliai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

SESĖS SKAUTININKĖS!

Chicago skautininkų draugovės sueiga pirmadienį, spalio 20 d. 7:30 val. vakaro v.s. Malvinos Jonikienės namuose, 6346 S. Washtenaw, Chicagoje. Programoje — v.s. Alek-nienės ir v.s. O. Silūnienės pranešimai, metinio veiklos plano aptarimas, seseriškas pabėdavimas. Visos skautininkės ir jų skautininkės kviečiamos dalyvauti.

LINKSMAVAKARIS VISIEMS

Chicago skautininkų-kių Ramovė kviečia visus š. m. spalio 18 d. (šeštadienį) 7 val. 30 min. atsilankyti į Jaunimo centro kavinę rengiamą vakaronę — linksmavakarį. Gerai žinomas lauzavedys ps. Vladas Žukauskas rūpinasi programa. Išgirsime Ritą Markelytę-Dagiene, mūsų skautininkų kupletus ir kt. Loterija. Šokiai. V.s. O. Silūnienė, kaip visada, stropiai rūpinasi vaishėmis. Bus gera proga skautiškoj nuotaikoj pabendrauti ir muzikai grojant, nuotaikingai kojas pamiklinti.

Ta pačia proga pranešame, kad Ramovė ruošia simpoziumą š. m. lapkričio 16 d. (sekm.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesutimti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti nusiūdo. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

11 val. ryte. Jaunimo centro 203 kamb. Tema „Vyresniųjų ir jaunesniųjų pažūra ir dabartinį skautavimą“. Apie tai spaudoje dar bus pranešta.

Valdyba

ADOLFAS VENCLAUSKAS

KOVOJE SU MILŽINU

Knygos turinys paimtas iš okupuotos Lietuvos gyvenimo, kuriam aprašo tuometinius įvykius provinciniame miestelyje ir jo apylinkėse kada vyko sunkios partizanų kovos su okupantais ir jų padėjais.

Išleido Akademinių Skautų Sąjūdžio Filiterių skautų sąjungos Worcesterio skyrius. 230 pusl. Kaina su persiuntimu \$5.75. Illinois gyventojai prideda 25 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00

val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGUA

Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas

DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

ALE ROTA

LAISKAI JAUNYSTEI

Beletristika

Macai be kraujo, Pievos žydi, Skirtingos kojėnės, Paslėptu vardu, Aš tau sakdavau, aš tau sakau ir kitą žodį pasakojimai.

Spaudė Pranciškonų spaustuivė 1977 m. Kaina su persiuntimu \$4.30. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR

VINCAS BRIZGYS

Tiesių daktarai

2458 W. 69th St., Chicago, Ill.

Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGUA

1185 Dundee Ave.

Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

Tel. 283-4423, 373-6223, 284-0075

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGUA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kla. lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGUA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.

Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

REZISTENCIJOS ISTORIJA

Neseniai iš okupuotųjų Lietuvos pabėgęs rezistentas Vladas Šakalys viename savo pranešime Chicagoje lietuviams pasakė, kad ne Lenkija, kaip viešai pasaulyje skelbiama, yra labiausia II pasaulinio karo metu nukentėjus kraštas, bet Lietuva. Lenkija karo metu aplinkybių dėka netekusi apie 20 procentų savo gyventojų, tuo tarpu Lietuva – 30 procentų. Tas pats Šakalys išskėlė mums visiems gerai žinomą tiesą, kad baudžiant karo kaltininkus buvo nubausti tik tie, kurie nebuvo. Hitleris ir jo sėbrai susilaukė užpelnytos bausmės. Tuo tarpu kiti – ne kiek nemažesni kariniai nusikaltėliai – sovietiniai rusai nebuvo, nėra baudžiami ir neatrodo, kad kas ruošiasi juos bausiti. Netgi vienas iš didžiausių II pasaulinio karo sukelimo kaltininkų, seniausios Stalino gvardijos darbuotojas, be kito kitą sudaręs ir pasirašęs garsųjį Molotovo – Ribbentropo pakta, kuriuo keliasdešimt milijonų laisvų žmonių buvo atiduota terorui ir žudynėms, ligi šios dienos tebėra gyvas. V. M. Molotovas š.m. kovo mėnesį tyliai atšventė 90 metų gimimo sukaktį ir šiuo metu ramiai gyvena savo viloje, netoli Maskvos. Prieš kurį laiką jis dar pasirodė vienoje Maskvos bibliotekoje. Niekas jo nepersekoja ir tuo labiau nemano kelti jam bylos ir jį pasmerkti, kaip buvo padaryta su kitais karo nusikaltėliais.

Jei vokiškų nacių okupacija ir jų žiaurumai labai išgarsinti, ypač žydų rūpėsių sušuktais „dokumentiniais filmais“ ir kitu būdu, tai į Sovietų terorą nekreipiamas reikiamas dėmesys ir ką nors rašyti apie pavertusių tautų rezistenciją prieš sovietinius rusus yra labai ne madoje.

Jei vis dėlto buvo šiek tiek užsimenama tarptautinėje spaudoje apie vengrų, čekoslovakų ir pastaruoju metu apie lenkų rezistenciją, tai Juozo Brazyčia žodžiais, „mažiausia betgi pasaulyje dėmesio susilaukė rezistencija Lietuvoje ir kitose Baltijos kraštuose“. Ji, ypatingai prasiveržusi 1941 metų birželio mėnesio sukilimu, buvo be paliovės tęsiama ir vyksta dar ir šiomis dienomis. Lietuvos rezistentijos kovotojai tačiau keitė kovos taktiką: padėję ginklus, pradėjo kovoti kitais būdais. Ginkluota rezistencija reikėsi 1945 – 1951 metais. Tada vykusios kovos su okupantais pareikalavo 40 – 50 000 jaunų vyrų gyvybių. Deja, ir ši mūsų tautos rezistencija Vakaruose nebuvo išgirsta. Priežastys įvairios, tačiau svarbiausia jų – Vakarų kraštų ir ypač JAV-bių detentė su sovietiniais rusais. Amerika nenori „erzinti rusiškos meškos“, todėl stengiasi „nematyti“, ką bloga ji yra padariusi ir ką ji daro. Abiejų kraštų diplomatai dažnai kelia taures už detentę ir susikabinę rankomis mėgina drauge šokti ant Sovietinių rusų pavertę tautų kapo.

Ligiolinės mūsų išeivijos pastangos informuoti Vakarus apie tai, kas vyko ir kas vyksta okupu. Lietuvoje, buvo labai menkos, nereikšmingos, o kartais net priešingos tautos interesams. Turime galvoje tuos lietuviškus išeivijos „veiksnius“, kurių vadovai įsijungė į detentės su bolševikais garbintojų eiles.

Tačiau dabar galime džiaugtis, kad atsirado pragiedrėjimų. Geriau veliau, negu niekada. Turime prieš akis didžiulį, 680 puslapių veikalą anglų kalba, antrašte „Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945–1980“. (Opozicija Sovietų valdžiai Lietuvoje 1945–1980 m.). Tai smulki, stropiai paruošta ir gerai dokumentuota 35 metų Lie-

tuvos rezistencijos istorija.

Šio kapitalinio veikalo autorius Tomas Remeikis, mūsų vidurinėsios kartos (gim. 1934 m. Lietuvoje) atstovas, politinių mokslų daktaras (1963 m.) ir jį dėstytojas aukštojoje mokykloje (nuo 1964 m. ligi šių dienų). Nuo 1972 m. specializuojasi, rašydamas Lietuvos rezistencijos klausimais studijas – metraščius „The Violations of Human Rights in Soviet occupied Lithuania“, kurių buvo išleistas 7 stambokos knygos (paskutinieji paruošta kartu su Br. Nainiu). Vienas iš „Lituanius“ žurnalo (anglų kalba) redaktorių. Nuo 1968 m. „Akiračių“ mėnraščio redakcijos narys. Pridėkime dar – geras ir stropus šeimos žmogus, trijų gerų vaikų tėvas, nuširdus skautų vadovas.

Tai jis, eilę metų stropiai rinkdamas medžiagą, ją versdamas į anglų kalbą, sistėmindamas, klasifikuodamas, padėdamas kelių kitų tautininkų, ir atliko gerą darbą savo tautai. Jį dėkavo savo žmonai, dukrai ir sūnams.

Tokios apimtys veikalas labai retas, pirmas mūsų raštijos istorijoje. Apie jį, be abejo, rašys žurnalų bei laikraščių recenzentai; ruošiamos knygos sutikimo vakaronės. Reikia manyti, kad bus daroma viskas, kad knyga pasiektų įvairių kraštų politikų, aukštųjų mokyklų ir viešąsias bibliotekas.

Turinus suskirstytas į tris pagrindinius skyrius. I-jame (19–173 pusl.) autorius aptaria rezistenciją, plačiau aprašo ginkluotąją rezistenciją 1944–1952 m., kurią vadina partizaniniu karu, 1953–1970 m. kultūrinę rezistenciją, 1970–1980 m. opozicinę Sovietų valdžiai judėjimą.

II-je veikalo dalyje (176–473 pusl.) pateikta visos eilės svarbių dokumentų, liečiančių tautinę ir politinę opoziciją, vertimai. III-ji dalis (485–656 p.) skirta dokumentams, liečiantiems religinę rezistenciją. Čia pateikti dokumentai pradedant 1957 metų lietuvių katalikų laisvųjų papių XII, baigiant paskutiniojo religinio rezistentų bylą aprašymu.

Knygos medžiagą ryškiai praturtina gausios dokumentinės nuotraukos, gausybė dokumentų bei literatūros nuorodų, smulkios alfabėtinės vardu rodyklės. Iš viso matyti, kad autorius ypatingai gerai specializavosi istorinės vertės dokumentacijoje, gerai išnaudojo ne tik lietuviškuosius, bet ir JAV-bių, Vokietijos, Italijos ir kt. kraštų archyvus, o taip pat mokėjo iš Sovietinių šaltinių paimti tai, kas jo tezei rodymui buvo naudinga.

Oficialus knygos leidėjas Lietuviškų studijų institutas (Institute of Lithuanian Press). Tačiau už jo kuklią slėpį tikras knygos finansuotojas bei leidėjas – JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba ir ypatingai jos Visuomeninių reikalų taryba, Algimanto Gečio vadovaujama.

Tai gi gerą darbą savo tautai padarė ne tik dr. T. Remeikis, paruošdamas taip reikalingą veikalą, bet ir Lietuvių Bendruomenė, ji išleidusi. Kai ateinančių metų vasario mėnesį pasirodys Lietuvos laisvinimo reikalams aukų rinkėjai, aukotojai nereiks klausinėti, kur eina Lietuvių Bendruomenės suaukoti pinigai.

Dailininkas Vincas Lukas gražiai apipavidalino knygą, nupiešdamas tikrai reikšmingą, knygos turinį atitinkančią viršelio aplanką. Juo paruošta knyga malonu į rankas paimti, pačiam paskaityti ir dovanoti amerikiečiui skaitytojui, kad jis skaitydamas patirtų, kokias dideles aukas sudejo lietuvių tauta, kovodama dėl savo laisvės. b. kv.

KADA SULAUKSIME ARK. JURGĮ MATULAITĮ PASKELBIANT PALAIMINTUOJŲ?

Ilgą laiką nieko negirdint apie ark. Jurgio Matulaičio bylos eigą, kreipėmės su keliais klausimais į tos bylos vedėją kun. J. Vaišnora, kuris ir mūsų klausimas čia atsako. Red.

— Gerb. postulatoriau, jau kuris laikas nieko negirdėti, kaip eina ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos byla. Yra visokių spekuliacijų: byla užkliuvusi dėl kokių nors priežasčių, turbūt jos bylai kas nors kliudo ir pan. Kiek tokie spekuliacijai turi pagrindo?

— Iki šiol ilgame ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos procese, pradėtame 1953 m., formalinių kliūčių nebuvo. Visa, kas iki šiol atlikta, buvo Sv. Sosto patikrinta ir aprobuota. Pagal tokių bylų eigą, galima sakyti, kad ji ejo, palyginti, gana greitai, kai panašios bylos kartais trunka ne tik dešimtmėčius, bet ir šimtmečius. Jei ji iki šiol dar ne užbaigta, tai tik dėl visokių būtinai atliekinių formalumų, kurie kartais pareikalauja ilgesnio laiko. Reikia žinoti, kad visokie raštai, dokumentai, liudininkų parodymai įvairiomis kalbomis turėjo būti išversti į lotynų ar italų kalbą, atspausdinti, patikrinti ir t.t.

— Spaudoje pasirodė žinių, kad ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos byla pradėjus, atsirado lenkų, kurie savo spaudoje protestavo, kad tas „lenkų priešin“ nesąs vertas šventojo garbės, siuntė skundus Romai. Ar tokia akcija nepakenkė ark. Jurgio beatifikacijos bylos eigai?

— Tiesa, kad kai tik buvo pradėta ark. Jurgio beatifikacijos byla, tuoj atsiliepė Lenkijoje esą vad. „senųjų“ (baltųjų) marijonų liūčiai. Tvirtindami, kad jie esą tikrieji ir teisėti marijonai, kaltino J. Matulaitį, kad jis neteisėtai atnaujinęs Marijonų vienuoliją, kuri esanti lietuviškas kūrinytis tikslu sunaikinti senąjį lenkišką Marijonų ordiną. Jų skundai ir J. Matulaičio kaltinimai buvo išsiuntinėti kardinolams, vyskupsams ir popiežiumi. Teko tad ark. J. Matulaičio beatifikacijos bylos eigai, remiantis Marijonų vienuolijos atnaujinimo dokumentais, duotais Sv. Sosto, įrodyti, kad tokie kaltinimai yra nepagrįsti. Atsirado dar ir endekų liūčių, kurie irgi kėlė Vilniaus vyskupo veiklą, kaip antilenkišką ir pan. Tačiau Šventųjų Skelbimo kongrega-

cija nekreipė dėmesio į politinio pobūdžio kaltinimus. O Varšuvos arkivyskupas kardinolas Wyszynskis, girdėdamas ir žinodamas Dievo Tarnui Jurgiui tokius priekaištus ir kaltinimus, 1969.X.20 įteikė Kongregacijai tokio turinio raštą:

„Kai kurie blogos valios (temerarii) Lenkijoje vyrai, kaip Muniak, Kolodziejski, Perkowski ir kiti jų draugai, kaip teko sužinoti, išklė tam tikrų priekaištų Dievo Tarnui Jurgiui Matulevičiui, Vilniaus vyskupo (1918–1925), Kunigų marijonų vienuolijos atnaujinimo beatifikacijos ir kanonizacijos bylai.“

Šiuo raštu – kaip yra mano pareiga – skubu pranešti Šventųjų Skelbimo kongregacijai, kad minimi vyrai nėra nei rimti, nei verti pastitėjimo. Dėl to jų priekaištai, be jokios abejonės, turi būti visiškai atmesti.“

Sv. Skelbimo kongregacija padėjo kard. Wyszynskui už pranešimą ir pažadėjo turėti jį omenyje, kai bus svarstoma beatifikacijos byla.

— Kas jau padaryta ir kas dar lieka padaryti ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos byloje?

— Kas buvo nuo 1953 m. (bylos pradžiūs) padaryta, apie tai rašyta spaudoje, ypač mano knygėlėje „Kelias į altoriaus garbę“ (1960). Po abiejų procesų (informacinio ir apaš-

talikojo) užbaigimo, visų tu procesų aktų patvirtinimo, reikėjo paruošti medžiagą Dievo Tarnui Jurgiui dorybių heroizmui įrodyti. Mat dorybių heroizmas (didvyriškumas) yra tikras šventumo požymis. Heroiškos dorybės yra tada, kai jos pasiekia tokį laipsnį, kada žmogus pajėgia nugalėti didžiausius sunkumus ir kliūtis, siekdamas šventumo. Visi Bažnyčios paskelbti šventieji turėjo aukšto laipsnio dorybes. Štai dėl ko Bažnyčia, tyrinėdama kandidato į palaimintuosius ir šventuosius gyvenimą, ypač kreipia dėmesį į jo dorybes.

Čia jau darbas buvo bylos advokato. Jis paruošė vad. Informatio – liudininkų pasisakymus apie Dievo Tarną dorybes: teologines (tikėjimo, vilties ir meilės), moralines (išmintingumo, teisingumo, tvirtumo, susivaldymo) ir visuomenines (nuolankumo, neturto, skaitis, klusnumo). Apie visa tai iš abiejų procesų išrinkti liudininkų pasisakymai. Pridėta dar ir Dievo Tarnui Jurgiui raštų cenzorių – teologų pasisakymai apie minėtas dorybes.

— Beatifikacijos ir kanonizacijos bylose tam tikrą vaidmenį turi ir Tikėjimo gynėjas (paprastai vadinamas „velnio advokatu“). Ar jis netrukdo bylos eigai?

— Pagal Bažnyčios kano-

nus, Tikėjimo gynėjo pareiga sekti ir prižiūrėti, kad visa bylos eiga eitų pagal įstatymus. Jo pareiga taip pat, susipažinus su paruošta medžiaga, padaryti pastabų, priekaištų ypač ten, kur yra neaiškumų, abejonių. Tad Tikėjimo gynėjas, gavęs visą ankščiau minėtą medžiagą, padarė savo priekaištus – pastabas (Animadversiones) 1978.X.16. Į jo priekaištus bylos advokatas atsakė 1980.II.29 ir savo atsakymus parėmė daugybe dokumentų. Visa tai surinkta ir atspausdinta viename 924 psl. tome vardu „Positio super virtutibus“ (Medžiaga apie dorybes). „Positio“ įteikta Šventųjų Skelbimo kongregacijai 1980.IV.10.

— Jei ark. J. Matulaičio byla dar nepriesta prie beatifikacijos (paskelbimo palaimintuoju), kam atrodo, kad bylos vedėjas nepakankamai energingai šią bylą stumia pirmyn. Kokia rolė iki šiol buvo bylos vedėjo?

— Kas nėra arčiau susipažinęs su bylos eiga, jos sudėtimi, tam sunku išsiaiškinti, ką yra padaręs ir nuveikęs bylos vedėjas. Tad tik trumpai, pavyzdžiui, dėl to, ką yra atlikęs bylos vedėjas.

Nors dorybių heroizmui medžiagą paruošė ir į Tikėjimo gynėjo priekaištus atsakė bylos advokatas, tačiau ir bylos vedėjas turėjo daug darbo: su advokatu peržiūrėti, aptarti jo paruoštą medžiagą, išvesti iš lietuvių ir lenkų kalbų įvairius dokumentus (vien jų 139 spaudos puslapiai), prižiūrėti spausdintą darbą, taisyti korektūras. Kadangi Sv. Skelbimo kongregacijoje yra per 1000 „gyvų“ (ne užklivusių ir sulaukusių beatifikacijos bylą, įvairiems raštams ir dokumentams spausdinti yra tik vieną specialią spausdintuvę, tad ir čia reikėjo pačią spausdintuvę maldauti, „spausti“, kad greičiau atspausdintų, kas buvo reikalinga.

Bylos vedėjas palaikė nuolatinį kontaktą su kongregacijoje dirbančiais valdininkais įvairiais bylos klausimais. Visur rasta prielankumo ir palankumo bylai. Tačiau ne bylos vedėjo galioje „pastumti“ bylą pro kanonų ir kongregacijos nuostatų tvarką. Ji visoms beatifikacijos byloms yra vienoda ir ta pati.

— Koks turėtų būti sekantis D. T. Jurgio beatifikacijos bylos etapas?

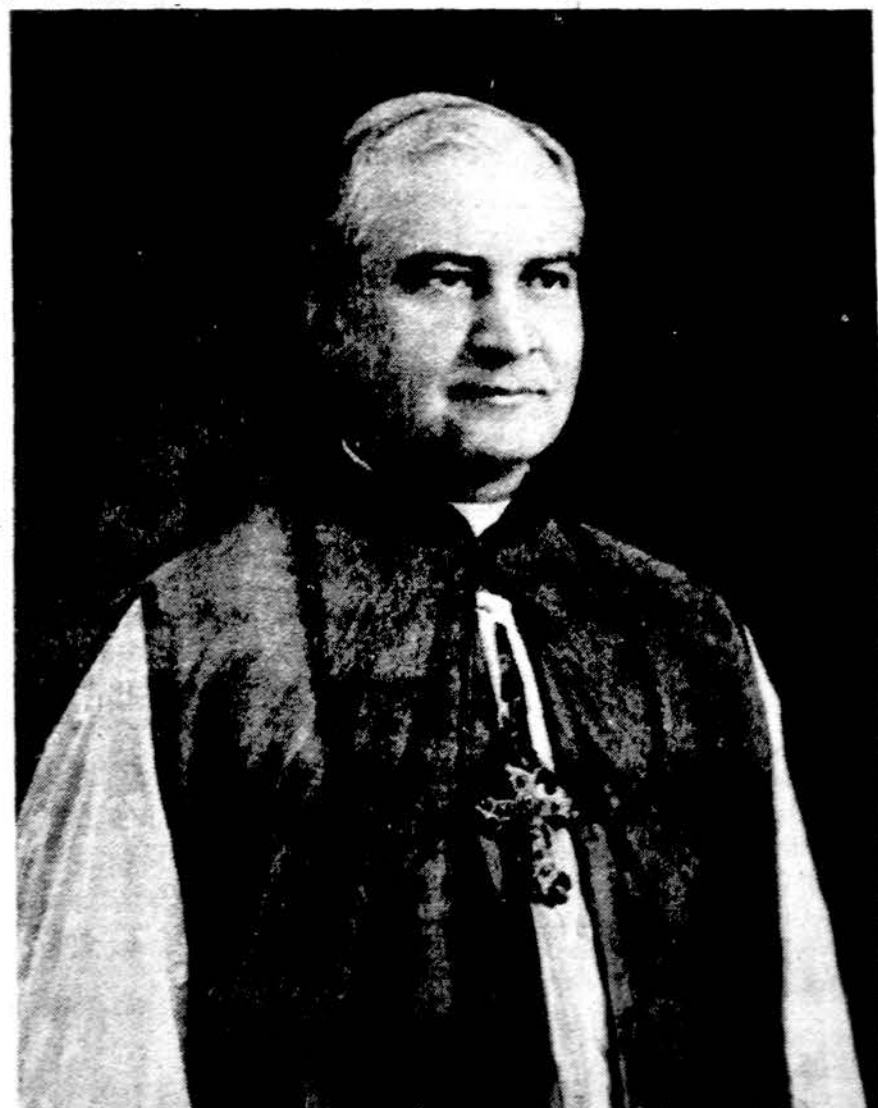
— Sekantis ir pats visoje byloje svarbiausias etapas – dorybių heroizmo pripa-

žinimas. Tai paskutinis laipsnis į palaimintojo pripažinimą, jei dar prie to bus pora pripažintų stebuklų. Dorybių heroizmą pirmiausia svarsto Kongregacijos patarėjai – teologai (jų skiriama 10). Jei jų nuomonė bus teigiama, tada klausimas eina į kardinolų komisiją. Jei ir ši duoda teigiamą sprendimą, tada jau vyksta, popiežiumi pirmininkaujant, bendras posėdis, ir popiežius savo autoritetu paskelbia, kad Dievo Tarnas dorybės tikrai buvo nepaprastos – heroiškos. Suprantama, kad abiejų komisijų darbas užtrunka ilgai, nes reikia kiekvienam susipažinti su turima medžiaga. Paprastai per metus tokių bylų išsprendžiama 4–5. Kadangi Kongregacijoje jau yra panašių bylų (dorybių heroizmui svarstyti), laukiant savo eilės keltas ar keliolika metų, tai ir ark. Jurgio byla turės laukti 8–10 metų, kol ateis jos eilė.

— Buvo dedama vilčių, kad dabartinis popiežius Jonas Paulius II, kuris yra parodęs lietuviams palankumą ir dėmesio, pagreitins lietuvių ark. Jurgio beatifikacijos bylos eigą. Ar tokios viltys turi pagrindo?

Bylos vedėjui Kongregacijoje buvo paaiškinta, kad išimtis svarstyti be eilės ark. Jurgio heroizmo dorybės gali būti padaryta tik tuo atveju, jei popiežius pareikštų savo valią ir paragintų kongregaciją imti šią bylą be eilės. Tiesa, popiežius savo aukščiausią galią gali tai padaryti, bet jis nori būti lygus visiems, nedaryti niekam išimčių. Tad dabar atėjo laikas lietuviams, kuriems rūpi, kad Dievo Tarnas Jurgis būtų greičiau paskelbtas palaimintuoju, rašyti jam prašymus pagreitinanti ark. Jurgio bylą. O prašymų argumentai – a) lietuvių tauta, per amžius ištikima Dievui, Bažnyčiai, popiežiumi, tiek iškentėjusi dėl šios ištikimybės, iki šiol neturi savo šventojo; b) jo paskelbimas palaimintuoju (o ateityje ir šventuoju) suteiktų visai Bažnyčiai, o ypač lietuviams, krikščioniškojo gyvenimo pavyzdį ir švėturį; c) katalikiškai, kovojančiai tautai tai būtų didelė moralinė parama. Prašymus galima rašyti bet kuria kalba, kaip kam patogiau (ir lietuviškai). Prašymus turėtų rašyti lietuvių parapijų vadovai su tikinčiaisiais, katalikiškos organizacijos ir įvairūs sambūriai (suvažiavimai, konferencijos). Ši akcija parodys, kiek mums rūpi turėti palaimintuoju savo tautietį, ir kiek mes pasiruošę jį priimti, kiek mes to verti.

Nukelta į 5 psl.

Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis

Kvirinalo. 1940.VI.2 užsienio reikalų min. telegrama paskirtas Lietuvos diplomato J. Romo.

Masiūnas Jonas, g. 1899 m. Gabulų k., Ramygalos vls., Panevėžio aps., ekonomika studijavo Aukštojoje prekybos mokykloje Berlyne, ekonomistas, savanoris, VDU lektorius. XXI kab. 1939.X.I.21 – 1940.VI.17 visuomenės ministeris. 1941.VI.15 iš Kauno su šeima rusų išvežtas į Sibirą, nuo šeimos atskirtas, mirė konc. stov. 1942.XII.25.

Masiulis Boleslovas Jonas, s. Jono, g. 1889.I.21 Tverėje, Švenčionių aps., 1909-15 m. studijavo Petrapilio univ. teisės mokslus, 1915-16 m. Petrapilio univ. studijavo rytų kalbų fak., teisininkas, visuomenininkas, buv. Vyr. Tribunolo teisėjas, XVIII kab. 1938.III.24 - 1938.XI teisingumo ministeris. Nuo rusų okupacijos 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, 1950 m. atvyko į JAV, mirė 1965.IV.18 Michigan City, Ind.

Matulionis Povilas, g. 1860.IX.5 - 17 Kupiškėje, Panevėžio aps., 1889 m. baigė Petrapilio miškų institutą, miškininkas, prof., miškų dpt. dir. III kab. 1919.III.12 – 1919.IV.12 žemės ūkio ministeris. Mirė 1932.III.15 Aleksandrijos dv., Šiaulių vls. ir aps.

Merkys Antanas, s. Karolio, g. 1887.I.20 Bajorų k., Skapiškio vls., Rokiškio aps., teise studijavo Tartu univ., baigė Kijeve, teisininkas, savanoris, pulkininkas leit., visuomenės veikėjas, III kab. 1919.III.12 - 1919.IV.12 krašto apsaugos ministro valdytojas; IV kab. 1919.IV.12 - 1919.VII.21 krašto apsaugos ministeris; XIV kab. 1926.XII.19 - 1927.VIII.9 krašto aps. ministeris; XXI kab. 1939.X.I.21 - 1940.VI.17 ministeris pirm. 1940.VI.15 Sov. Rusijai Lietuvą okupavus ir susidarius „liaudies vyriausybei“, M. Gedvilio pasiūlymu ir J. Paleckio

sutikimu, 1940.VII.16 suimtas ir išvežtas į Rusiją, kur ir mirė 1955.III.

Mironas Vladas, g. 1880.VI.22 Kuodiškių vnk., Panemunio vls., Rokiškio aps., 1904 m. baigė Petrapilio dvasinę akademiją, kunigas, buv. Lietuvos kariuomenės vyriausias kapelionas, visuomenės veikėjas, politikas, XVIII - XIX kab. 1938.III.24 - 1939.III.27 ministeris pirm. ir nuo 1938.X.I.12 ligi 1938.XII.5 žemės ūkio ministeris. 1940.VI.15 Sov. Rusijai Lietuvą okupavus, bolš. suimtas, kalintas Alytaus ir Kauno sunk. darb. kal., 1941.VI.22 kilus vok. - rusų karui išėjo į laisvę.VI.23. Antrą kartą rusams Lietuvą okupavus, 1945-47 buvo klebonu Vilniuje. 1947 m. vėl areštuotas, išvežtas į Sibirą, mirė Vladimiro kal. 1954.

Musteikis Kazys, g. 1890.VII.25 Vyžuonose, Utenos aps., 1915 m. baigė karo mokyklą Petrapilėje, savanoris, pulkininkas, XIV - XV kab. 1926.X.II.19 - 1929.XI.30 vidaus reik. ministeris. Rusų okupuotoje Lietuvoje 1940.VII.12 suimtas ir iki 1941.VI.23 kalintas Kauno sunk. darb. kal. Vėl artėjant rusų okupacijai, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. atvyko į JAV. Mirė 1960.II.5 Clevelande, Ohio.

Musteikis Kazys, g. 1894.XI.22 Stūčių k., Tauragnų vls., Utenos aps., 1932 m. baigė Briuselio karo akademiją, savanoris, brigados generolas, 1920 m. už sėkmingą vadovavimą kovose su lenkais apdovanotas Vyčio Kryžiumi su kardais. XIX - XXI kab. 1938.XII.5 - 1940.VI.15 krašto apsaugos ministeris. 1941.VI.15 Sov. Rusijai Lietuvą okupavus, tą patį dieną apie 12 val. nakt. ties Kybartais perėjo sieną į Vokietiją. Grįžęs 1942-44 m. gyveno Lietuvoje, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. emigravo į JAV. Mirė 1977.VI.6 Chicagoje.

(Bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MINISTERIŲ LIKIMAS

L. KERULIS

Liatukas Pranas, g. 1876.I.29 Padievaikių k., Raseinių aps., 1905 m. baigė Vilniaus karo mokyklą, Lietuvos kariuomenės savanoris, generolas, apdovanotas Vyčio Kryžium, buv. Lietuvos kariuomenės vyr. vadas, V kab. 1919.X.7-1920.IV.13 krašto apsaugos ministerijos valdytojas. Kovoms dėl Lietuvos laisvės pasibaigus išėjo į atsargą. Tarnavo finansų ministerijoje.

Lozoraitis Stasys, s. Motiejus, g. 1898.IX.5 Kaune. Teisės paskaitų klausė Berlyno univ. Nuo 1923.IV tarnavo diplomatinėje tarnyboje. XVI - XVII kab. 1934.VI.13 - 1938.III.24 užsienio reik. ministeris, XVIII kab. 1938.III.24 - 1938.XI.1 einas užs. reik. ministerio par., 1938.XI.1 - 1938.XII.5 užs. reik. ministeris. 1939.II.15 paskirtas nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Romon prie

BOSTONO ŽINIOS

P. VIŠČINIO — LAISVĖS
VARPO SVENTĖ

Spalio 5 d. S. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos auditorijoje vyko didinga šventė ir koncertas. Šiam renginiui buvo susidaręs specialus komitetas: Aloyzas Astravas, Da nielis Averka, Juozas Kapočius, Juozas Kuncaitis, Antanas Mat-joska, Ona Merkienė ir Stasys Santvaras.

Šventę pradėjo rašytojas S. Santvaras, pažymėdamas, kad šis renginys organizavo ne Laisvės Var-pas, kaip būdavo seniau, o aukš-čiau išvardintas komitetas. Užsi-minė apie spaudos vargus. Seniau Laisvės Varpas nebuvo specialus komitetas, o dabar nei vieno. Tad rei-kalinga suorganizuoti paramą, kad ir Laisvės Varpas nenutiltų. Laisvės Varpo vedėjas Petras Viš-činis esąs vilnietis. Nuo gimnazii-jos suolo per universitetą, o vė-liau kaip advokatas, jis vedęs ko-va už lietuvių tautą. Tada supa-žindino su LB Kultūros Tarybos pirmininke Ingrida Bublienė, ku-ri buvo specialiai atvykusi iš Cle-velando į šią šventę. Pirmininkė Bublienė esanti gaivi šviesa iš jaunesnės kartos. Priminė jos su-sitikimą su popiežium Jonu Pau-liu II, kaip papiežius paspaudęs jai ranką prie Baltųjų rūmų. Ingrida Bublienė auginti 5 vai-kučius, tačiau randanti laiko ir lietuviškai veiklai. Tai esąs pavyz-dys jaunajai kartai.

Ingrida Bublienė buvo sutikta gausiais plojimais. Ji pasveikino susirinkusius į šią šventę. Tėvy-nės meilė, gyvosios dvasios idėja esanti gyventi ir dirbti savo tau-tai, savo žmonėms, savo tėvynei. Mes visi esame viena lietuviška šeima, kalbėjo Bublienė. O kad lietuviškos dainos ir lietuviškas žodis nenustotų skambėti, tas priklauso nuo mūsų visų. Turime prikelti ir mėgautis dirbti tai idėjai. Bostonas gražiai paminėjęs Donelaičio 200 me-tų mirties sukaktį, Bostone yra iš-leistos lietuvių ir lituanica enci-klopedijos. Bostoną gražiai repre-zentuoja tautinių šokių vadovė su savo tautinių šokių sam-būriu Ona Ivašienė. Tada buvo perskaitytas Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimo premijų aktas, kuriuo pirmą pre-miją — 500 dol. gavo P. Viščinis Laisvės Varpo radio valandos vedėjas. Antroji premija teko Californijai, o 3-oji New Yorkui. Čia pat buvo perskaitytos išrau-kos sveikinimų, gautos iš mūsų bendrinio organizacijų: 1. Vliko vicepirmininkas Liūtas Grinius rašo: „Laisvės Varpas radio pro-gramą, vedama pono P. Viščinio, dirba reikšmingai ir labai reikalin-ga lietuviška darba“. 2. Tautos Fondo vardu valdybos pirm. juo-zas Giedraitis pabrėžia: „Bravo, kad Laisvės Varpas vis skamba Lietuvos sargyboje ir lietuvių ža-dinime pirmąją“. 3. Lietuvių Fondo vardu valdybos pirm. dr. Gediminas Balukas: „Džiaugia-mės, kad Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis yra nuosirdus Lie-tuvių Fondo taktininkas ir rė-mėjas“.

4. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Sidlauskas: „Kuo nuosirdžiausias sveikini-mus Amerikos Lietuvių Taryba siunčia Naujosios Anglijos lie-tuvių kultūrinės radio progra-mos vedėjui Petriui Viščinui ir vi-siems lietuviams, kurie šią pro-gramą remia. Malonus Petras Viščinis, uolus patriotas lietuvių, savo gerai paruošta programa, perteikdamas Alto bei kitų laisvi-nimo veiksmų informacijas apie darbus Lietuvos reikalui, turi di-delį nuopelną, kas buvo įvertin-ta anksčiau jam skiriant Alto pre-miją, o dabar antrą — už Vil-niaus universiteto sukakties mi-nėjimą“.

5. JAV Liet. Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas Vyt. Kutkus: „Šios premijos laimėjimas įrodo radio valandėlės Laisvės

Varpas aukštą lygį... Jūs esate mums dury ar langas į plačiąją Naujosios Anglijos visuomenę, nes radio bangomis mes pasie-kiamė Naujosios Anglijos lietu-vius... Linkiu Jums dar ilgai, ilgai gyvuoti ir poeto žodžiais Laisvės Varpiu tariau: „O skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas lais-vės nevertas, kas negina jos“.

6. Vilniaus Krašto Lietuvių sąjungos centro valdyba: „Mes didžiuliam Jums, kaip iškilu-siu vilnietui, kuris per daug me-tų sugebėjote išlaikyti tokio aukšto lygio patriotinę — kultū-rinę radio programą, kurioje daug laiko skyrėte ir Vilniaus problemoms“.

Po šių gražių sveikinimų iš-traukų paskaitymo, buvo įteikta premija.

O po šios iškilmingos dalies, vyko puikus koncertas, kurio pro-gramą atliko mūsų iškilioji solis-tė Gina Čapkauskienė ir jaunas pianistas — kompozitorius Vytas J. Bakšys.

Koncertas buvo labai puikus. Solistė Gina Čapkauskienė yra pačioje aukštumoje. Buvo mie-la klausytis. O pianistas Vytas J. Bakšys, prof. Jeronimo Kačinskio žodžiais: „Jis yra genialus“. O jis yra dar tik studentas. O jau pasie-kę tokio lygio.

Po visos šios oficialios dalies vyko vaisės ir gražus pabendra-vimas. Vaisio Bostono ponios, vadovaujanti Onai Merkienė.

Ir mes linkime Laisvės Varpiui ilgai skambėti, o vedėjui Petriui Viščinui, daug, daug metų ne-pavargti ir skambinti žadinan-tų mūsų blėstančių tėvynės jaus-mus.

P. Žičkus

A. A. PETRAS BŪTENAS

Kalbininkas Petras Būtenas mi-rė spalio 4 d. Buvo pašarvotas Juozo ir sūnaus Casper koplyčioje. Su velioniu paskutinis atsisvei-kinimas buvo spalio 6 d. vakare. Kun. kleb. Albertas Kontautas sukalbėjo maldas. O visam atsisvei-kinimui vadovavo rašytojas Sta-sys Santvaras. Trumpu žodžiu jis prisiminė velionį ir jo darbus. Bū-tėnas savanoris kūrėjas, savano-rių būrių organizatorius. Vėliau dirbo kaip gimnazijos direktorius. Tremty Lietuvių Enciklopedijos kalbos taisytojas. Jo taisyti tomai esą gryniausieji ir gražiausieji lietu-vių kalba. LB vardu atsisveikino LB Bostono apygardos pirm. ir enciklopedijų leidėjas Juozas Ka-počius. Rašytojas Antanas Gus-taitis atsisveikino buv. „Keleivio“ red. Jackaus Sondas ir kitų ben-dradarbių vardu.

Apie Petro Būteno lituanistiką ir kitus jo mokslo darbus ilgą ka-lbą pasakė tautotyrininkas An-tanas Mažiulis. Po šių kalbų bu-vo sugiedotas Lietuvos himnas. Lietuvių karių veteranų sąjun-gos Ramovė nariai stovėjo gar-bės sargyboje prie karsto.

Spalio 7 d. 9 val. ryto Šv. Petro parapijos bažnyčioje kun. kleb. A. Kontautas atnaujo Šv. Mišias, o vargonais grojo ir solo giedojo Petro Būteno giminaitis solistas Vaclovas Verikaitis. Po Šv. Mišių velionio Petro Būteno kūnas bu-vo nuvežtas į aerodromą iš kur nuskraidintas į Toronto, Kana-dą. Bus palaidotas Anapilio lietu-vių tautinėse kapinėse, kur yra palaidota P. Būteno giminė.

I laidotuves atvykę ir laidotu-vėmis rūpinosi Būteno giminės: Emilija Misišienė, Elena Verikai-tienė ir solistas Vaclovas Verikai-tis.

Kaip atsisveikinime šermėnų koplyčioje, taip ir pamaldose baž-nyčioje dalyvavo gražūs būrys lie-tuvių kultūrininkų bei visuome-nininkų.

KARDINOLO LAISKAS

Po išgarsėjusio Bostono arki-vyskupo kardinolo Humberto Ma-deiros laiško vyskupijos laikraš-tyje, kuris žinių tarnybos ir poli-tikierių lūpose nuskaubė per visą Ameriką, LB Bostono apylin-kės pirm. Aloyzas Astravas para-

Chicago lietuviai pensininkai iškylavo Anelės Kojalienės vasarvietėje, Lake Vilhoje, Ill. Matome dešv. Dešinėje stovi J. Skeivys — I vicepirmi-ninkas. Nuotr. P. Maletos

šė padėkos laiską kardinolui lie-tuvių vardu, dėkodamas ir pasi-džiaugdamas, kad kardinolas vie-šai per spaudą pasisakė moralės klausimais.

Rugsėjo 29 d. A. Astravas gavo padėkos laiską iš kardinolo. Kar-dinolas dėkoja Astravui ir lietu-viams, kurie, remia krikščioniš-ką mokslą. Kardinolas rašo, kad jis aname laiške laikraštyje pasi-sakęs tradiciniu bažnyčios moky-mu prieš abortus. Jis tikis, kad jo laiškas padės žmonėms suprasti moralinius reikalus. O savo laišką baigia:

“With my blessing to each and all of you and with kindest per-sonal regards, I remain devotedly yours in Our Lord, Humberto Cardinal Madeiros, Archbishop of Boston”.

MIŠIOS UŽ A. A. ALOYŽĄ
BARONĄ

Spalio 5 d. Bostono ateitinin-kai užprašė Šv. Mišias už a. a. rašytoją — redaktoriaus Aloyžo Barono sielą. Mišios buvo atna-šautos Šv. Petro parapijos bažny-čioje. Į jas atsilankė be ateitinin-kų, rašytojai Stasys Santvaras, Antanas Gustaitis, dr. Jurgis Gim-butis ir eilė kitų.

PARENGIMAI

— Antras Kaimas iš Chicago (vaidinimas) šį šeštadienį, spalio 18 d. 7 val. vak. S. Bostono Lie-tuvių Piliečių dr-jos salėje.

— Lietuvių diena, kur bus su-vaidintas Antano Gustaičio „Sek-minių vainikas“, įvyks spalio 26 d. S. Bostono lietuvių Piliečių dr-jos salėje.

— Lietuvos kariuomenės šven-tės minėjimas lapkričio 23 d. S. Bostono Liet. Pil. dr-jos salėje.

— Naujosios Anglijos Saulių rinktinės suvažiavimas S. Bosto-no Lietuvių Pil. dr-jos salėje, lap-kričio 29 d.

PINIGŲ RINKĖJO MIRTIS

Pigų butų kolonijoje, 2420 S. State, Chicagoje, Ch. Milleris, 47 m., rinko pinigus už laikraš-čius. Bandydamas jį apipiešti, piktadaris peršovė Millerį, jis mirė Mercy ligoninėje. „Sun Times“ dienraštis, kuriam jis tarnavo, paskyrė 5000 dol. atly-ginimo tam, kas padės rasti ir nuteisti kaltininką.

KINŲ PREKĖS

Kinų prekių paroda Chicago-je bus Navy Pier spalio 25 d. Kinija nori padidinti savo pre-kių pardavimą JAV-se.

SEGREGACIJOS PATARĖJAS

Chicago švietimo taryba tre-čiadienį vienbalsiai patvirtino nutarimą pasamdyti Robertą L. Green, negrą, Michigano valsty-binio universiteto miesto pa-žangos kolegijos dekaną, rasinės integracijos patarėjų Chicago mokyklose. Jis pradės tarnybą nuo ateinančio rugsėjo mėnesio.

UZPUOLIMAS

Burnham Parke, prie ežero pa-krantėje, Chicagoje, šeštadienio naktį banditas išmušė langą au-tomobilio, kuriame sėdėjo B. Simms, 25 m., ir jo mergina. Apiplėšęs, pareikalavo, kad Simms paduotų automobilio rak-tus. Kai jis nedavė, jį nušovė.

SOPHIE BARGUS
RADIO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel. 434-2413
1400 AM
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

LEONARDAS ANDRIEUS
ETERNAL DREAM
Selected Poems

Edited and translated by
Jonas Zdanys

Published by Manyland Books,
Inc., Woodhaven, N. Y. 1980

Kieti viršeliai. Kaina su per-siuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

LITHUANIAN PIONEER
PRIEST
OF NEW ENGLAND

By
William Wolkovich-Valkavičius

The Life, Struggles and Tragic
death of Rev. Joseph Žebria,
1860-1915.

Published by Franciscan Press,
Brooklyn, New York 1980

Kaina su persiuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavi-mas ir balansavimas. Stabdžiai. Dus-lintuvai. Įmetamieji vamzdžiai ir ki-ti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

CLASSIFIED GUIDE

PROGOS — OPPORTUNITIES

BRIGHTON PARKE

Savininkas parduoda Taverną ir namą.

Skambint 284-9315

BIZNIO NUOSAVYBĖ

PLIUS 4 BUTAI

Restoranas, baras ir 4 butai — Western ir 65-ta.

Įrengimai ir reikmenys. „Liquor li-cense“ jei pageidaujate. Savininkas gali duoti paskolą už 12 1/2% nuoš. Kaina \$120,000. Kreipkitės angliškai į

F. L. BUCARO REAL ESTATE
Tel. — 237-0653

NUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOMOJAMAS 3-jų kambarių bu-tas Marquette Parke.

Skambint — HE 6-2640

REAL ESTATE

Marquette Parke — Savinin-kas parduoda 1 1/2 aukšto 3-jų butų mūr. namą. Prie parko, mokyklų ir ligoninės. Skamb. 776-1260.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Florida Real Estate

Namų pirkimo reikalavimai: Clearwater, Largo, Belleair, Seminole apylinkėse (Netoli St. Petersburg piliečių klubo) Prašau kreiptis:

LIUCIJA VAIGAITIENE

Realtor - Associate

Rodgers & Cummings, Inc.

Tel. Dieną 813-581-9411

Vakare 813-585-2738

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminėms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai par-duoti. Geras pirkiny.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Drandimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

—————

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI PILIETIŠKŲ PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

—————

Perskaityt „Draugą“. duokite jį kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS
MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

VALOMĖ

KILMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikuojuame

visų rūšių grūdai.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Vir-tuvės ir vonios kabinetai. Kerami-kos ir kt. plytelės. Glass blocka. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

Į automatą gali kviest lietuviškai palikt pavarde ir telefonu.

SERAPINAS — 636-2960

HELP WANTED — MALE & FEMALE

AIRLINES

Major airlines are now hiring for the following opportunities:

FLIGHT ATTENDANTS
RAMP AND BAGGAGE PERSONNEL
TICKET AGENTS
RESERVATION AGENTS
CLERICAL POSITIONS
CUSTOMER SERVICE
FOOD SERVICE

Individuals interested in applying with these airlines companies must be career oriented, have a public relations personality, be willing to travel if required, and be in good health. For further information on how to immediately apply directly with these major airlines companies, write to:

TRAVELEX, INC.

ATTEN: AIRLINES APPLICATION INFORMATION

3865 SOUTH WASATCH BLVD. SUITE 101

SALT LAKE CITY, UTAH 84109

Please indicate briefly your background, what airlines position (s) you are interested in applying for and enclose a stamped, self-addressed envelope so that you may receive further information as to what steps to take so that possible interviews might be arranged by these airlines. All major airlines companies are EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYERS.

ISIGYKITE DABAR

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIUS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

„Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiskreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškų religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmo-nės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę“ — tai kaip rašo autorius knygos įvadeje.

Leidinyi gerai paruoštas. Taip pat bažnyčių nuotraukos, o taip pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyv. ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išsivijoje. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuė. Spausdino MORKUNO spaustuė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$21.90. Illoisio gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SENIMO — JAUNIMO PAZICURŲ SANKRYŽOJE

Tokia tema įdomią vakaronę ruošia LB Marquette Parko apylinkės valdyba, vadovaujama pirmininkės Birutės Vindašienės. Vakaronė ruošiamą Jaunimo centro kavinėje, lapkričio 14 d.

Bus paliesta keletas aktualių temų, kurias aptars jaunesniosios ir vyresniosios kartos atstovai. Pokalbį modernios aktyvus visuomenininkas dr. Petras Kisielis. Chicago aukštesniosios lituanistinės mokyklos direktorius, pedagogas Juozas Masilionis kalbės tema: Lietuvos kultūra ir jaunimas išsivijoje. Lietuvos vadavimo problema aptars dr. Kazys Ambrozaitis ir teisių daktarė Laima Garbunkienė. Jaunimo įnašas į LB veiklą — kalbės Rita Likanderytė, bangusi mokslus susižinojimo srityje. LB veiklą jaunimo akimis žiūrint aptars Kęstutis Sušinskas.

ARK. J. MATULAITIS...

(Atkelta iš 3 psl.)

— Ar turima žinių, kiek Lietuvos katalikai domisi arkiv. Jurgio beatifikacijos byla?

Ten dėmesys ir noras greičiau turėti lietuvių palaimintą yra gal didesnis negu kitur, ypač paskutiniu metu. Arkiv. Jurgio šventumo garas stiprėja ir plinta. Per jo mirties metines (127) prie jo kapo susirenka minios žmonių pasiūlyti, paprašyti jo užtarimo pas Dievą, ir gauna įvairių malonių, išsiprašo sveikatos sunkiais ligos atvejais. Jaunimas kuria jo garbei eilėraščių, giesmių. Kunigai yra paruošę daug maldų, harmonizuotų giesmių, litanių, kūrinių, kaip tikisi, netrukus bus naudingos ir reikalingos. Bažnyčiose kabinami Dievo Tarno Jurgio paveikslai, rengiamos specialios pamaldos ir kitais būdais paminimas sava tautietis, kandidatas į šventuosius. Tačiau dėl esamų sąlygų, kai kas negalima panaudoti, kas bylos eigoje būtų labai naudinga. Užtat, ko negali mūsų broliai tėvynėje, atlikime mes.

— Dar vienas, gal nediskretiškas klausimas: iki šiol atliktas milžiniškas darbas, be abejonės, pareikalavo didelių išlaidų. Kaip su jomis?

— Suprantama, kad visokie techniški darbai (perrašinėjimai, vertimai, spausdinimas ir pan.) reikia apmokėti pinigais. Pagal nustatytus mokesčius, reikia taip pat apmokėti kongregacijai už jos darbus (Tikėjimo gynėjai, advokatai, cenzoriai). Kai ejo informacinis ir apšvietininkas procesas, reikėjo atlyginti teismo nariams už posėdžius, liudininkams kelionių ir pragyvenimo išlaidas, jei atvyko iš toliau. Tokiu būdu vien tik reikalams, tiesioginiams surištiams su arkiv. Jurgio beatifikacijos byla 1953—1979 metų laikotarpiu, išleista apie 62 tūkstančiai dolerių, neįskaitant įvairių spaudinių (paveikslėlių, brošiūrų, knygų) apie Dievo Tarną Jurgį. O pajamos? — tai viso pasaulio lietuvių katalikų stambesnės ir smulkesnės aukos. Šia proga postulatorius dėkoja visiems, kurie ne vien tik maldomis, bet ir aukomis yra rėmę arkiv. Jurgio beatifikacijos bylą ir taip palengvinę postulatoriaus darbą. Jis tikisi, kad ir ateityje šiuo būdu lietuvių dėmesys nesumažės, kol sulauksime dienos, kada Šv. Petro bazilikoje įvyks iškilmės, kurių metu popiežius paskelbs, kad Dievo Tarnas arkiv. Jurgis Matulaitis yra įrašomas į Bažnyčios palaimintųjų sąrašą. Melsimės, kad toji diena greičiau priartėtų.

Rasa Solūnaitis, jaunimo atstovė, veikia lietuvių, tautinių šokių grupės "Spindulys" vadovė, talkina LB Marquette Parko apylinkės valdybai, atlikdama su savo grupe programą Tautos šventės minėjime.

Kitų temų prelegentus pasitelksime vėliau. Šioje vakaronėje norima nuosirdžiai, ne piktai, bet atvirai paliesti mūsų gyvenimo visokeriopą veiklą, iškelti blogumus ir gerąsias veiklos savybes, bandyti žvilgtelti į santykius vyresniųjų su jaunesniaisiais karta.

Čia, žinoma, nebus piktos kritika, bet atviras žodis lietuviškojo gyvenimo klausimais.

Kalbėtojai turi visuomeninę patirtį, aukštųjų mokslų išsilavinimą, aktyvūs įvairių organizacijų veikėjai.

LB Marquette Parko valdybą tenka tik pasveikinti, kad ji imasi tokių naudingų darbų, kad ji bando suvesti generacijas nuosirdžiai, atviram pokalbiui. Tik tokiu keliu eidami susilauksime naujų pajėgų iš jaunimo tarpo mūsų visokeriopai veiklai.

Be abejo, ši vakaronė bus įdomi ir, reikia manyti, susilauks lietuvių visuomenės plataus ir nuosirdaus dėmesio.

Jurgis Janušaitis

LIET. ISTORIJOS DR. JOS SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 24 d. Alicijos Rūgytės bute buvo Liet. Istorijos dr. jos narių susirinkimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip 20 narių. Susirinkimą atidarė draugijos reikalų vedėja Alicija Rūgytė ir pranešė, kad šio rudens sezonui yra numatytos paskaitos ir jau surasti prelegentai iki sausio mėn. imtinai. Paskutinis šiais metais susirinkimas, numatomas gruodžio 15 d., skirtas 24 metų sukakčiai nuo dr. jos įsteigimo paminėti. Jame A. Rūgytė skaitys paskaitinę paskaitą apie Vytautą Didįjį, minint jo 550 metų mirties sukaktį.

Kadangi šio susirinkimo prelegentas Jonas Dainauskas te-

SEDA DEGA

Stasys Baipšys

Tai Lietuvos karo aviacijos kpt. Stasio Baipšio atsiminimai, pergyvenimai iš 1944 metų Lietuvoje, Vokietijoje.

Išleido Laima Baipšytė 1980 m. Kaina su persiuntimu \$5.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinojaus gyv. dar prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

galėjo atvykti tik 8 val. vak., tai šeimininkė A. Rūgytė pakvietė visus karutei. Beisvaldinant gaunamas valgiais ir besišnekučiuojant, greit atėjo ir 8 val.

Atvykęs prelegentas J. Dainauskas kalbėjo apie Vytautą Didįjį kaip administratorių.

1392 m. Astravo sutartimi gavęs valdyti visą didžiąją Lietuvos kunigaikštiją per 38 savo valdymo metus sukūrė aukšto lygio administracinį aparatą. Jis ir toliau pradėjo karaliaus Mindaugo pradėtą valdymo centralizaciją. Įvykdė ir žemės ūkio reformą, įvesdamas dvilaukį ūkininkavimo sistemą. Taipgi jis stiprino prekybą ir pramonę.

Jo paties dvarai turėjo pareigūnus, kurie tvarkė visą ekonominį jų administravimą. Jokių valdinių dar nebuvo. Piliis ir dvarus saugojo bajorai kariai. Jo asmeninę saugybą sudarė toliai ir karaimai, kurie buvo apgyvendinti Trakuose ir Vilniuje. Patys ginklai buvo gaminami Lietuvoje, ir žmonės gyveno neprasčiau, kaip ir visoje Europoje.

Jis taipgi statė daug bažnyčių ir įkūrė daug parapijų, apripindamas jas ekonomiškai. Savo kanceliariją skyrė tik lietuvių katalikus. Jis santykiavo su visais valdovais tiek rytų, tiek vakarų Europoje. Kanceliarijoje raštai buvo rašomi įvairiomis kalbomis. Jis pats irgi mokėjo keletą kalbų: totorių, lenkų, rusų, vokiečių, lotynų. Visai kanceliarijai vadovavo jis pats. Vartojo net 6 antspaudus.

Jo sukurtoji administracija buvo teisinga ir po jo mirties išlaikė iki pat Liublino unijos 1569 metų.

Po paskaitos buvo keletas klausimų, į kuriuos prelegentas mielai atsakė. A. P. B.

Viena vienintelė ašara dėl Kristaus kentėjimų yra daugiau verta negu kelionė į Šventąją žemę. Šv. Augustinas

ALFRED ERICH SENN

Jonas Basanavičius

The Patriarch of the Lithuanian National Renaissance

East European biography Series No. 1.

Išleido Oriental Research Partners, Mass. 1980. Kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$10. Illinois gyv. dar prideda 57 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

BRONYS RAILA

VAIVOS RYKŠTĖ

Šimtas prakalių | Lietuva

1975-1979

Klaustojimai. Būdavimai apie mus, kitus. Kaip tardė Voldemarą. Susirinkimas per nekilmą. Propagandistų grozdai. Geismas pasisavinti Krėvę. Kapus, Preiško, Sepečio soc-Realizmai ir daug kitų įdomių straipsnių. Viltis 1980 m. Spaudė "Vilties" spaustuve Clevelande, Ohio, 435 pusl. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinojaus gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

A. + A.

Elenai Balčiūnaitė - Masaitienė mirus,

jos vyrui dr. ČESLOVUI MASAČIUI, SESERIMS ir BROLIAMS reiškiu nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdžiu.

GENE MISIONIENĖ

CHICAGOS ŽINIOS

NEKLUSNŲS MOKYTOJAI

Neklausydami teismo įsakymo grįžti į darbą, New Trier apskr. aukšt. mokyklos mokytojai nusprendė tęsti savo paskelbtą aštuonių dienų streiką.

RANKINUKŲ GROBEJAI

Chicagoje areštuoti 5 keliolika mečiai, kurie prie šviesų sustojusiose automobiliuose pramušdavo langus ir grobdavo rankinukus. Areštuoti 14—15 m. jaunuoliai.

ZUVO MOTINA IR VAIKAI

Motina Laurie Burns, 41 m., jos dukterė Linda, 11 m., ir sūnus Kevin, 15 m., šeštadienį žuvo degant jų butui Palatine priemiesty.

MERĖ IR POLICIJA

Chicago merė Byrne garantuojanti policijai, kad bus suteikta jiems reikiami pagerinimai, bet su sąlyga, kad nebūtų steigama policijos unija.

PADĖKA

A. + A.

Inž. KAZYS KARAZIJA

Mūsų mylimas pusbrolis, šv. mirė rugsėjo mėn. 25 d., 1980 m. Palaidotas rugsėjo 29 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Dėkojame kun. A. Markui už maldas koplyčioje, vakare.

Kun. klebonui A. Zakarauskui už maldas koplyčioje laidotuvių rytu, už šv. Mišias ir gražų pamokslą bažnyčioje.

Kun. J. Juozevičiui už palydėjimą į kapines ir sukalbėtą maldą laike pietų.

Dėkojame solistui p. Vazneliui už gražų giedojimą bažnyčioje, muzikui p. Kalvaičiui už grojimą vargonais.

Dėkojame už gražų atsisveikinimo pravedimą Lietuvių Pensininkų sąjungos pirm. p. Vanagūnui. Dėkojame už atsisveikinimą Prekybos ir Pramonės Rūmų atstovui p. Bacevičiui.

Liudininkų s-gos ir Tautinės Sandaros vardu inž. p. Lazauskui. Varpo ir Žalgirio korpo. vardu p. Dunduliui. Jaunystės draugas.

Altos vardu p. Ie. Mikulčiui. Inž. ir Archit. s-gos vardu p. Kovienai. Istorikų dr. jos ir giminių vardu p. J. Jokubkai. Draugų vardu p. Al. Budreckui.

Lietuvių Pensininkų s-gos pirmininkui p. St. Vanagūnui.

Dėkojame giminiams, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą koplyčioje, palydėjimą į kapines.

Dėkojame už pareikštą užuojautą žodžiu, raštu, už šv. Mišias ir gėles.

Dėkojame karsto nešėjams p. Lazauskui, p. Dunduliui, p. Blažiui, p. Kreivėnui, p. Kočiūnui ir p. Jurėnui.

Dėkojame laidotuvių direktoriui p. D. Petkui už malonų patarimą.

Nuliūdę: pusbroliai Bais ir Juozas Karazijai, brolienė Ida ir giminės.

A. + A.

ELENAI MASAITIENEI mirus,

reiškiame gilią užuojautą jos vyrui

Dr. Česlovui Masačiui

ir jos broliams: PREL. VYTAUTUI, SILVESTRIUI, ANTANUI, PETRUI ir POVLUI, jų ŠEIMOMS ir visiems artimiesiems. Kartu liūdime ir meldžiame mirusiai Viešpaties ramybės.

MARIJA ir LEONAS BAJORUNAI

STASE ir VLADAS BUBLIAI

JURGIS MIKAILA

VINCĖ UDRIENĖ

A. + A.

STASEI SKRIABIENEI mirus,

jos vyrui ANTANUI, sūnams POVLUI ir ANTANUI, MOTINAI, SESERIMS ir artimiesiems reiškiame užuojautą ir kartu liūdime.

BORIS, TERESĖ, KAZIMIERA ir EUGENIJUS VAIŠVILAI

A. + A.

TERESEI MILDŽIENEI mirus,

jos vyrui JONUI, dukrai AUSRAI su ŠEIMA, sūnui GYČIUI, tėvams STEFANJAI ir JUOZUI CESNAMS, SESERIMS, BROLIAMS ir ARTIMIESIEMS reiškiame nuosirdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

GIEDRA ir RIMAS SIDRIAI

LAIMA ir PETRAS ŽLIŪBAI

K. LEONAITIENE

A. + A. ANTANUI BAČENUI

mirus Kanadoje, 1980 m. spalio 10 d., jo žmonai KONSTANCIJAI, dukrai FELICIJAI URBONIENEI su šeima, sūnams VLADUI su šeima, VINCUI, giminiams ir artimiesiems, jų širdgelis valandą reiškiame nuosirdžiausią užuojautą.

ALFONSAS URBONAS

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. spalio mėn. 15 d.

5

PLECIA SKIEPIJIMĄ

Merė J. Byrne paskyrė 250,000 dol., kad būtų praliginamos darbo valandos devyniuose miesto skiepijimo centruose. Norima galimai daugiau vaikų įskiepyti nuo užkrečiamų ligų.

SVARBUS KELIAS

Eden greitkelis šeštadienį plačiai atidaromas, gerai atremontuotas ir dabar jo nereikėsia taisyti iki 2000 metų. Kelias buvo taisomas pora metų, kainavo 113 mil. dol.

Mielam bičiuliui

A. + A. Prof. PRANUI ČEPENUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai ALBINAI, dukrai dr. INAI ir žentui dr. VYTAUTUI UŽGIRIAMS.

ELENA ir LEONAS KACINSKAI

LEOKADIJA ir JUOZAS ŽVYNIAI

GENĖ ir ADOLFAS ARMALIAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× Vytas Aušrotas, iš Ontario, Kanados, buvo atvykęs į Chicago ir lankė savo gimines bei draugus. Ta proga užsuko į "Draugą", išreiškė redakcijos štabui užuojautą netekus a. a. red. Aloyzo Barono ir įteikė 20 dol. auką po prisiminimui. Taip pat administracijai nusipirko naujausią leidinį už didesnę sumą. Vytas Aušrotas yra visuomenininkas, įvairių organizacijų narys ir uolus lietuviškų knygų platintojas.

× Reikalingos nuotraukos Lietuvos bažnyčių (iš lauko pusės ir vidaus), varpinų, kapinių, jų vartų, kryžių, religinių paminklų. Turintieji tokių fotografijų ir galintieji paskolinti ar perleisti, prašomi rašyti "Lietuvos Bažnyčių" knygų autoriui Broniui Kvikiui, "Draugo" adresu.

× Uosio Juodvalkio meniškių fotografijų paroda, vykstanti "Galerijos" patalpose, 744 North Wells Street, dar tęsis ligi spalio 18 dienos. Foto darbų mėgėjai ir kiti gali ją aplankyti nuo 11 val. ryto ligi 6 val. vakaro.

× Daytona Beach ir apylinkių Amerik. Liet. Bendruomenės apylinkės valdyba, įvertindama mūsų spaudos pastangas padėti lietuviams, paskyrė ir per valdybos darbuotoją, Serafiną Sukarevičienę atsiuntė "Draugui" 15 dolerių. Dėkojame.

× Vytas Patašius iš Australijos, lietuviškos knygos mylėtojas ir rėmėjas, vėl užsisakė "Drauge" naujausią leidinį už 200 dol.

× Dr. S. Jankus, Goloonda, Ill., pavėluotai grąžino "Draugui" laimėjimų knygelę, tačiau vis tiek ją palydėjo 10 dolerių auksa. Už paramą esame labai dėkingi.

× Lietuvių išeivių literatūra — ar akligatvis? Tokia tema šiandien 7 val. vak. miesto bibliotekoje, 6120 S. Kedzie, skaito paskaitą Marija Stankuvienė — Saulaitė. Paskaita yra viena iš serijos, skirtos lietuvių išeivių literatūrai. Visi kviečiami.

× "Dainavos" ansamblio statomas A. Jurgučio operos "Čižninkas" spektaklis bilietus lapkričio 8 ir 9 dienai prašoma įsigyti Gifte International (po nu. Vaznelių) prekyboje, 2501 W. 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424. Taipogi bilietus galima užsisakyti ir paštu tuo pačiu adresu. Bilietų kaina: \$15, \$13, \$12, \$9, \$6 ir \$5.

× Žurnalistas A. Pužauskas, dr. S. Girnius ir inž. J. Jurkūnas supažindins visuomenę su naujausia Bronio Railos knyga "Vaivos ryškė". Supažindinimas su knyga spalio 19 d., sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvos Tautiniuose namuose. Supažindinimą rengia Liet. Mot. Fed. (pr.).

× Nepriprigirdintiems — Ne-mokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adrs.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× I "Ateities" žurnalo vakarą, įvykstantį spalio 18 dieną Jaunimo centre, stalus rezervuoti arba bilietus užsisakyti pas Akdoną Prapuolienę, telefon. 863-1769 arba pas Vytą Šolintą, — dieną tel. 257-2175 ir vakarais — 257-6739. (pr.).

× Prezidentinis kandidatas Ronald Reagin Algiiui Regiui atsiuntė laišką, kuriame nuširdžiai dėkoja Chicago lietuviams už šiltą ir malonų sutikimą, vaišes, jam dovanotą knygą apie lietuvių kultūrą ir jo žmonai Nancy gintaro karolių.

× A. a. muz. Jono Zdaniaus penkerių metų mirties sukaktis yra spalio 23 d. Sukakties proga spalio 26 d. 12:15 val. Jėzuitų koplyčioje bus šv. Mišios ir po to trumpas prisiminimas. Giedos sol. Dana Stankaitė ir sol. Jonas Vaznelis. Mirties sukakties proga iš Hot Springs atvykęs velionio žmona. Akademini dalis bus trumpa, bet įdomi.

Rašytojas Algirdas Landsbergis, kuris spalio 17 d. 7 val. 30 min. vak. dalyvaus "Ateities" leidklos rengiamame jo premijotojos knygos "Muzika įžengiant į neregėtus miestus" pristatyme Jaunimo centro kavinėje, Chicago. Taipgi jis kalbės apie šiandieninį Lietuvos kultūrinį gyvenimą Chicago Ateitinių namuose spalio 18 d. 10 val. ryto.

× Ateitinių žiniai: sekmadienį, spalio 19 dieną, 1:30 val., netoli Ateitinių namų esančioje di Andrea bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos, į kurias kviečiami visi ateitininkai, nuo jauniausių iki seniausių. Visi atsiveža savo vėliavas. Dar norime priminti, kad tą patią dieną Ateitinių namuose 10 val. ryto paskaitą skaitys kun. K. Pugetvičius, po jo ateitinių 3 dienų kultūrinio savaitgalio minčių analizę padarys dr. A. Liulevičius ir dr. P. Kisieliūnas kalbės apie ateitinkijos sąjūdžio 70 metų sukaktį. Po trumpos pertraukėlės visi vyks į bažnyčią.

× Patikslinimas. Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos ir Moterų Pagalbinio vieneto pranešime, spalio 10 d. laidoje, apie ruošiamą rudens pobūvį turėjo būti: Stalus rezervuoti pas... A. Budrionienę (ne Budrienę). Už korektūros klaidą atsiprasome.

× Br. Sedleckas, čikagiešis, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auksa. Ačiū.

× Juozas Augaitis, Detroit, Mich., savo laiske redakcijai prisiminė mirusį rašytoją rektorijų a. a. Aloyzą Baroną ir paskyrė dienraščiai auksą. Ačiū.

× Donald A. Petkus ir sūnus Donald Michael Petkus paaugojo 100 dol. Marquette Parko Lietuvių Namų Sav. draugijai, kuri rengia banketą spalio 25 d. parapijos salėje. Valdyba nuširdžiai dėkoja. (pr.).

× Muziko Jeronimo Kačinskio kompozicijų koncertą rengia L. Fondas spalio 25 d. 7 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Neprašykite progos išgirsti neeilinį koncertą. Bilietų gaunami J. Vaznelio prekyboje. (pr.).

× Lietuvių Fondo 2-rojo milijono užbaigtųjų proga 1000 dol. aukojo Benys ir Stefanija Mažučiai, o po 100 dol. sekantieji: Vet. dr. Anicetas Grigaliūnas, Bronius Juodelis ir Petras ir Zuzana Pupiai. 200 dol. Pranas ir Petronėlė Atkočiai. (pr.).

CHICAGOJE

"RYTŲ LIETUVA" VILNIEČIŲ VAKARONĖ

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga spalio 11 d. Jaunimo centro kavinėje suruošė naujos knygos "Rytų Lietuva" suktuves. Vakaronę atidarė sąjungos pirm. dr. Jonas Šalna, pabrėždamas svarbą šio naujo mokslinio veikalo, nagrinėjančio etnografines Lietuvos sienas, supažindinančias su Vilnios vietovardžiais. Pakvietė iš Bostono atvykusį dr. A. Budreckį plačiau apibūdinti veiklą, kuri rūpestingai išspausdino dr. M. Morkūnas.

Nuodugnia paskaitą skaitė knygos redaktorius dr. Algirdas Budreckis, plačiau nušviesdamas Vilniaus krašto žmonių gyvenimą, kaimiečių padėtį, išryškino žymesnes to krašto asmenybes, Vilnijai turėjo kaimų, kur lietuvių buvo gyva. Pašalinės kaimo veiklės lietuvių mokykla, lietuvių organizacija. Iš to kaimo vienas atstovas buvo pasiųstas į Vilniaus seimą. Buvo įteigta lietuviška skaitykla su lietuviškais laikraščiais. Lenkai uždarė mokyklą, konfiskavo knygas, įkalino veikėjus, o lietuviai tęsė savo veiklą, organizavo lietuviškus vaidinimus. Iki kur nusitęsia lietuvių etninė riba Rytų Lietuvoje, atsakymą duoda "Rytų Lietuva" straipsniais mūsų mokslo žmonių, kaip M. Biržiška, dr. Z. Ivinskis, dr. J. Puzinas, K. Grauzinis.

Prelegentas pagyrė Vilniaus krašto lietuvių sąjungą už šio veikalo išleidimą. Dr. A. Budreckiui už turiningą žodį padėkojo pirm. dr. J. Šalna ir įteikė dail. Ant. Petrikonio paveikslą ir dr. J. Šalnos skulptūrą.

Poetas Kazys Bradūnas, lankęs Vilniaus universitetą, yra sukūręs dvi knygas, kurių pavadinime yra Vilniaus vardas. Pirmoji knyga: "Vilniaus varpai", išleista 1943 m. Iš jos paskaitė apie žygį į Vilnių, apie Valniaus katedrą, apie žiemą Antakalny, apie šv. Petro ir Povilo gražų baroką, sustoją prie šv. Kazimiero karsto, prie universiteto kolonados, skelbė, kad "mes atsinešam širdį kiekvienai grindinio plytai".

Paskaitė ir 3 eilėraščių iš dar neįspausdintos poezijos knygos "Užgaia prie Vilniaus vieškelio". Vieškelis — tarp Vilniaus ir Kauno, Simbolinė užiegytą vaizduoja sukilimose tris kartus persautą sukilėlių rudinę, iš Vilniaus nuo kazokų atpuolio vėžamą šv. Kazimiero karstą, aptarė motinos kelionę į Vilniaus kalvariją. Užbaigė Vilniaus varpų eilėraščių. Dėkodamas poetui, dr. Šalna pabrėžė, kad jo eilėraščiai buvo vilniečių malda. Įteikė poetui naująją knygą.

Pabaigoje dr. Budreckis sumaniiai atsakinėjo į paklaimus.

Dr. Šalna pranešė, kad yra planas "Rytų Lietuvą" išleisti anglų kalba, galbūt ateityje išleisti ir antrą tomą. J. Pr.

J. A. VALSTYBES

— Omahos tautinių šokių grupė "Aušra", švėsdama savo veiklos 10 metų sukaktį, rengia rudens vakarą spalio 18 d. 7:30 val. vak. Stock Exchange Building patalpose. Programą atliks solistė Vanda Stankienė, akordeonisats Ažuolas Stelmokas ir taut. šokių grupės šakėjai.

— Spalio 5 d. Gediminas ir Dana Drazdžiai atšventė 25 m. vedybinių sukaktį Omahos šv. Antano parapijoje.

— JAV LB krašto valdybos vicepirm. Aušra Zerr rugsėjo 24 d. dalyvaus Philadelphiaje įvykusiame priešpriešiniame, kurie buvo suruošti pagerbti respublikonų partijos viceprezidentinį kandidatą George Bush. Priešpriešinių metų pavyko išskirti ir Amerikos lietuvių rūpesčius.

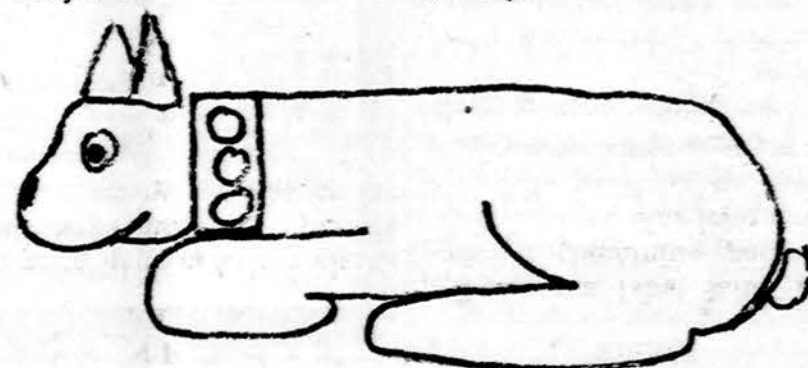

Redaguoja J. Plašas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KAI ŽEMĖ DREBĖJO (Pabaiga)

Po kelių minučių viskas apri-mo. Visur viešpatavo mirtina ty-la. Kai atsipeikėjo, visi pasijuto lyg karo lauke. Pro sienų ir baldų likučius visi išbėgo laukan. Viduryje gatvės atsirado didžiulė skylė. Keli kaimyniniai namai buvo sulyginti su žeme. Kiti stovėjo be stogų, be durų, be langų. Medžiai išrauti, automobiliai apvirtę. Netrukus gatvėje pasidarė sumišimas. Pasigirdo dejavimai, vybė buvo gyva. Pašalinės kaimo veiklės lietuvių mokykla, lietuvių organizacija. Iš to kaimo vienas atstovas buvo pasiųstas į Vilniaus seimą. Buvo įteigta lietuviška skaitykla su lietuviškais laikraščiais. Lenkai uždarė mokyklą, konfiskavo knygas, įkalino veikėjus, o lietuviai tęsė savo veiklą, organizavo lietuviškus vaidinimus. Iki kur nusitęsia lietuvių etninė riba Rytų Lietuvoje, atsakymą duoda "Rytų Lietuva" straipsniais mūsų mokslo žmonių, kaip M. Biržiška, dr. Z. Ivinskis, dr. J. Puzinas, K. Grauzinis.

— Viktorai, bėkim gelbėti! Išgelbėtas kaimynas prisiminė savo žmoną, likusią po griuvėsių. Tuo metu kitas senyvas žmogus sumuko ant žemės ir jam jau daugiau nieku rūpintis nebereikėjo. Giriai visai sumišo: ar ieškoti griuvėsiuose kaimyno žmonos, ar laukti greitosios pagalbos? Lyg sustarė, visi pasuko į kaimyno namus. Virtuvėje sustingo: kaimyno žmona buvo mirtinai prispausta po sunkiu šaldytuvu.

Pieš Adomas Didžbalis. Marquette Parko lit. mokyklos mokinys

KAS MAN PATINKA IR NEPATINKA

Šį metų lietuvių kalbos klasių labai smagu mokyti. Iš pradžių pažymiai nebuvo geri, bet vėliau pasitaisiau.

Mano mėgiamiausia pamoka skaitymas. Aš manau, kad skaityti yra smagu, tik nepatinka atpa-sakoti p...skaitytas knygas.

Mūsų mokytoja labai gerai moko lietuvių kalbą. M-n nepatinka ruošti pamokas, bet žinau, jei-gu neruošiu pamokų, tai gausiu blogą pažymį.

Sie metai yra paskutiniai mūsų mokykloje. Aš manau, kad per šiuos metus mokykloje išmokau gramatiką, geografiją, istoriją ir sintaksę.

Mūsų mokytoja padeda mums kai reika, bet ir duoda daug darbo, kada būnam negerai. Man labai patiko šio mokslo metai, ne tik dėl to, kad yra mano paskutiniai metai, bet, kad man patiko mokyti šioje mokykloje.

Jonas Prapuolenis, 8 sk. mok. Marquette Parko lit. m-la.

VISAŽINIENĖ

Ponia Visažiniene, jei iš tiesų Jūs viską žinote, pasakykite mums, ar Ramūnas yra kada nors išplavęs tas kelnas, kurias jis kiekvieną šeštadienį dėvi. Jei taip, ko-kį muilą jis naudoja? J. Pr.

Zingeidžios Aštuntokės Mielos Zingeidžios Aštuntokės, nejaugi dar nesate girdėjusios apie "džynzus", kurių niekas niekada neplauna!

("Švilpukas") Bostono lit. mokykla.

Pieš Inga Balzaraitė. Marquette Parko lit. mokyklos mokinė

Teorinės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

JEIGU BŪCIAU...

Gatvėje žmonės klykė, aimanavo. Viktoras su tėvais ėmėsi darbo. Reikėjo traukti iš griuvėsių dar gyvus žmones. Viktoras traukė, tempė, stūmė ir staiga... padūdo ligoninėje.

— Oi, kaip skauda galvą, — sudejavo ir griebėsi už galvos, kuri buvo apraišota. Lyg per miegus prisiminė praėjusios dienos įvykius, tada priiminė vieno kaimyninio namo rūsyje ant jo krantinčių mūsų gabalus ir plytas.

Šalia jo lovos sėdėjo mama, tėvas ir kažkoks nepažįstamas žmogus su foto aparatu. Viktoras dailėsi, klausėsi tėvų pokalbio su vietinio dienraščio reporteriu, kuris norėjo daugiau sužinoti apie Viktoro draugą, begelbstint sužeistuosius po žemės drebbėjimo.

Jis stengėsi nusišypsoti reporteriui, o paskui paklausė tėčio, kokio stiprumo pagal Richterio skalę buvo tas žemės drebėjimas, tačiau nesulaukęs atsakymo, vėl užsnūdo. Jautėsi labai pavargęs.

Audrius Polikaitis, VI kl., K. Donelaičio lit. m-las mokinys.

JEIGU BŪCIAU...

Jeigu aš turėčiau burtininko lazdele, aš tik gerą visiems daryčiau. Neturtingiesiems žmonėms duočiau pinigų, blogus žmones nubausčiau, nebektų rusų ir iranų. Aš išgelbėčiau žmones iš gaisro. Aš daryčiau gerus darbus, kol visam pasauliui būtų visi linksmi, geri ir laisvi.

Saulius Eidukas, 7 sk. Dariaus Girėno li. m-la.

MOKYKLA

Man patinka eiti į mokyklą. Man patinka rašyti ir skaityti lietuviškai. Man irgi labai patinka šokti ir dainuoti.

Rita Kankutė, 2 skyrius Lemonto, "Maironio" lit. m-la

GALVOSUKIAI Nr. 3

Padėkite ant stalo 4 apverstas duognais stiklines ir 4 vienodo ilgio pagaliukus. Reikės sudaryti 8 junginių tiltą. Visų 4 pagaliukų vieną galą padėti ant visų 4 stiklinių kraštų, o likusius pagaliukų galus taip sujungti, kad jie laikytųsi. Negalima risti. Priešiniu pavizduokite kaip darėte. (10 taškų)

II

Vieną rytą vienas vyras išvyko į miestą turėdamas 5 dol. kišenėje. Vakare grįžo su 15 dol. Mieste nusipirko skrybėlę vyrų reikmenų krautuveje, šiek tiek mėsos mėsos krautuveje. Paskiau užsuko pas gydytoją akių patikrinti. Tas vyras kiekvieną ketvirtadienį už savo darbą gaudavo čekį.

Bankas mieste būna atidaręs antradieniais, penktadieniais ir šeštadieniais. Mėsos krautuvė būna uždaryta ketvirtadienį ir penktadienį. Gydytojas nedirba šeštadieniais kurį dieną tas vyras buvo mieste, kad galėjo visus reikalus atlikti? (10 taškų)

III

Už knygą sumokėta vienas doleris ir dar pusė knygos kainos. Kiek kainuoja knyga? (5 taškai).

IV

Ką reiškia raidės C.C.C.P.? (5 taškai)

V

10 7 3 2 4 9 5 2 15 10 6 3 1

JEIGU BŪCIAU...

Jeigu aš būčiau astronautas, aš keliaučiau į visas žvaigždes, mėnulį ir planetas.

Pirma norėčiau nuvykti į kokią žvaigždę ir pamatyti, ar tikrai maži žali žmogukai ten gyvena. Gal ir nuvykčiau į Šiaurės žvaigždę, gal į Didįjį Grigo ratą. Dar būtų įdomu grįžti atgal keliis tūkstančius metų prieš Kristų. Bet dabar galiu tik sapnuoti apie žvaigždes, mėnulių ir planetas.

Daiva Vizgirdaitė, Chicago Aukšt. lit. m-la.

I ERDVES

Aš nuklekčiau į mėnulį ar kur nors, kur niekas dar nenulėkė. Aš surasčiau planetų, kur dar nėra surastos. Būtu labai gera ir linksmas lėkti per erdvę, ar tik aplink pasaulį. Gal nuklekčiau į Jupiterį, kur niekas nenulėkė arba į Plutą, kuris nelabai dar žinomas, kaip atrodo.

Darius Rūbas

RUDENELIO NESEKME

Vos tik vasara išėjo, Vos apledo jiniai mus, Tuoj atėjus rudenėlis, Keičia, dažo jos rūbus.

Dažė pievas — tos nupliko, Jokio grožio nebėliko. O dabar dažys lapus, O, jau čia kas kita bus.

— Kai saulutė patekės, Jie šimtais spalvų mirgės, Tas saulutei taip patiks, Ji pas mane pasiliks.

— O ta vasara viena, Tekdaloja po dausus... — Taip galvojo rudenėlis, Bemašydams dažus.

Ir pradėjo tuoj dažyti Visų medžių jis lapus. Dažė vieng — nepatiko, Tas ant žemės tuoj nukrito.

Dažo antrą, dažo trečią, Ir visus ant žemės krecia. Tas per rausvas, per geltonas, To perdaug vėl margas šonas.

To perdaug pilka spalva, Tą pakandus jau šalna. Ir vis dažė, ir vis plėšė, Ir visus ant žemės mėtė.

Kai tik rytas atsakubėjo, Pilki medžiai jau stovėjo. Nusigando rudenėlis, Ką gi pasakys saulei?

Ką gi jiniai pasakys, Kai pilkus medžius išvyso? Paprašys jisi šalmos, Te laukus nusidabruos.

Kai jie rytą sužūrės, Saulę tikrai sužavės. Šitoks vaizdas jau patiks, Ir ji pas mus pasiliks.

Kai saulutė anksti rytą, Matė vaizdą nematytą: Akimis ji netikėjo, Ką ji žemėj pastebėjo.

Ir už visa, kas įvyko, Ji ant rudens tuoj supuko. Tuoj sidabrą nęžnių, Nebeliko ant laukų.

Susikvietus spindulėlius, Ji apledo rudenėlį. Nulėkė ir šalę, Kur išvyko vasarėlė.

M. Merkevičius

POLICININKAS

— Kodėl policininkas yra stipriausias vyras mūsų mieste? — Nežinau! — Todėl, kad jis viena ranka sulauko daug automobilių.

PURVAS

Mažas berniukas grįžo namo purvinas. Mama pamačiusi sušuko: — Kas atsitiko, Simai? — Aš virtau į baltą — atsakė Simas.

— O, Simai, su savo naujom kelnėmis! — Mama, kad aš neturėjau laiko jų nusimauti.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Senatvės sulaukti visi nori, o sulaukę guodžiasi. Prie barzdos reik ir lazdos. Nėra pakalnės, ir negali kšnio nuryti. (Kupiškis)

Kosulys — ne supulys (skausmas, žaizda) (Varėna).

— — — Sako pasako — pašmukšt į žaką (maiša) Tiesa, kad kumelė liesa. (Zidikai).

Tokios tošies (beržo žievė), grikių (maistinis augalas) košės (Kretinga)

Už juodą daugiau duoda. (Vėluona) Gana gana, kad tu pana.